

ERDÉLYI LAPOK

T. „Otthon” írók és hírlapírók
BIA Eszterházy u. Tp.Főszerkesztő
DR. PAÁL ÁRPÁD

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP

Főmunkatárs
DR. GYÁRFÁS ELEMÉR

Doumergue közbelépésére elsímult egyelőre a francia kormányválság

A miniszterelnök ragaszkodik Herriot és Tardieu maradásához. — A jobb- és baloldali miniszterek között tovább lappanganak az ellentétek

Párizsból jelentik: A kormány tagjai kedden délután minisztertanácsra ültek össze a kormányválság elsímítása céljából. A minisztertanács délután 5 órától 7 óráig tartott.

Hivatalos jelentés szerint a minisztertanácsban Doumergue miniszterelnök bejelentette, hogy Tardieu-t hevessege tulvitte azon a határon, amelyet be kellett volna tartania. Ez mindenestre sajnálatos, de nem gondolható, hogy ezt kormánybomlasztó szándékkal tette volna. Ugy Herriot-t, mint Tardieu-t a megbékülés szándéka vezeti, élő szimbólumai ők a kormányban a pártközi békének és e minőségükben senki által nem helyettesíthetők. Ha ez a két miniszter elhagyja a kormányt, megdőlni a pártközi béke és ezért nem vállalhatja magára a felelősséget. Vagy fenn kell tartani a kormányt mostani összetételében, vagy az összkormányynak le kell mondania.

— Valamennyi minisztertanács hazafias érzéséhez fordulok. — fejezte be szavait a miniszterelnök. — Kérem, biztosítsák Franciaországnak az annyira szükséges nyugalmat.

A miniszterek tudomásul vették Doumergue nyilatkozatát. A miniszterelnök ezután Lebrun köztársasági elnökhöz ment, hogy beszámoljon a helyzet alakulásáról.

A kormányválság ezzel — ideiglenesen — elsímult. Ideiglenesen, mert a jobb- és baloldali miniszterek között az ellentétek továbbra is fennállanak és csupán Doumergue kívánóságára tartják fenn a pártközi békét.

Csak októberig van biztosítva a Doumergue-kormány helyzete.

Herriot nyilatkozott az újságíróknak. Kijelentette, hogy a radikális szociálisták azért tesznek eleget Doumergue felhívásának és maradnak benn a kormányban, mert lemondásuk súlyos következményekkel járna, sőt el akarják kerülni a politikai bonyodalmakat. A mostani helyzetet azonban októberben a radikális naggyűlés elé terjesztik.

Herriot nyilatkozatából arra lehet következtetni, hogy a Doumergue-kormány élettartama csak korlátozott időre van biztosítva.

Politikai körökben az a vélemény, hogy a kormány élettartamát néhány hónappal meghosszabbították, anélkül, hogy az ellentéteket sikerült volna kiküszöbölni.

Doumergue is nyilatkozott az újságíróknak. Kijelentette, hogy megvárja az októberre összehívott radikális pártkongresszus határozatát és ettől teszi függővé a további döntést.

A miniszterelnök erélye mentette meg a kormány helyzetét

Párizsból jelentik: A keddi minisztertanács nem volt olyan sima lefolyású, mint azt az elért eredmény alapján gondolni lehetne. A szerda reggeli lapok részletesen közlik annak lefolyását és azt írják, hogy egy ízben a helyzet már felborulással fenyegetett.

Doumergue a tanácskozás megkezdésekor jobbjára Herriot-t, baljára Tardieu-t ültette. Doumergue nyilatkozatának elhangzása után Herriot vázolni akarta a radikális miniszterek álláspontját, Doumergue azonban nem engedte meg neki a felszólalást.

— Önök engem döntőbíróul kértek fel. — mondotta — és én ismertetem álláspontomat. Vagy elfogadják azt és együtt maradunk, vagy visszautasítják s megyünk az Elysée-valótagba és beadjuk lemondásunkat.

Doumergue szavait halálos csend követte, majd Herriot még egyszer beszélni akart. Doumergue azonban most sem engedte szóhoz jutni.

A miniszterelnök ezután papirdarabot vett

elő és megkezdte a kormány lemondásának megfogalmazását. Laval azt ajánlotta, halasztsák a megoldást novemberre. Doumergue egy darabig még tovább folytatta az írást, majd letette a tollat és ezt mondta:

— En nem ismerem pártokat. Elöttem egy cél lebeg: ez Franciaország.

Itt apellált a miniszterelnök a miniszterek hazafias érzéséhez.

Pierre Laval ezután azt ajánlotta, hogy függesszék fel a tanácskozást, hogy a rad-szoc. miniszterek még egyszer megvitathassák álláspontjukat. Ez meg is történt. Doumergue maga is átment a radikális szociálistákhoz, hogy még egyszer rábeszélje őket a maradásra. Amikor értesült arról, hogy a rad-szoc. miniszterek elfogadták a nyilatkozatát, Herriot-hoz sietett és átölelte.

A minisztertanács befejezése után összeült a rad-szoc. párt vezetősége és magáévá tette a párt minisztereinek állásfoglalását.

Beck lengyel külügyminiszter a Balti-államok és Lengyelország együttműködését készíti elő Revalban

Varsóból jelentik: Beck, lengyel külügyminiszter jelenleg Revalban megbeszélést folytat az eszt kormányférfiakkal.

Varsói hírek szerint a külügyminiszternek kedden sikerült tárgyalásaiban eredményt elérnie, oly irányban, hogy az eszt kormány is ki fogja mondani, hogy nem óhajt csatlakozni

Barthou keleti-Locarno-tervéhez, hanem a jövőben is Lengyelországgal egyazon úton szándékozik haladni. Az eszt kormány állítólag azt is megígérte Becknek, hogy Lettországnál és Litvániánál közbenjár, hogy valamennyi keleti-tengeri állam és Lengyelország szorosabb együttműködést teremtsenek egymás között.

KONTÁRKODÁS ÉS SZÖVETKEZÉS

Írta: dr. Oláh Béla.

A kontárkodás és zúgkereskedelem ellen ősidők óta küzd az iparos- és kereskedőtársadalom, melynek elvitázhatatlanul joga van gazdasági érdekeinek minél hathatósabb védelmezésére. Ily célból létesültek a maguk idejében a céhek, amelyek zárt egységekbe tömörítették az egyes szakmákat s áttörhetetlen szigorúságu rendszabályokkal határolták körül az iparüzés feltételeit. Hasonló célzatú intézmények voltak a grémiumok is, melyek a kereskedelmi tevékenység terén a versenyegyenlőség biztosítására törekedtek.

A céhek és grémiumok ma már a múlt emlékei. Szűkös kereteiket szétfeszítette, majd lerombolta a rohamosan fejlődő gazdasági élet. Helyükbe az iparüzés és a kereskedelem szabadságának elvét állította a gazdasági liberálisizmus. Az ipar és a kereskedelem gyakorlása többé nem privilégium. Bizonyos képesítési, engedélyezési, vagy bejelentési feltételektől eltekintve bárki, bárhol és bármikor termelhet ipari cikkeket és hozhat forgalomba árukat.

Első pillanatra azt hihetnők, hogy ez a rendszer egyszersmindenkorra végetvetett a kontárkodásnak éppen úgy, mint a zúgkereskedelemnek. Hiszen a feltételek aránylag könnyen teljesíthetők s az eljárás igen egyszerű. A tapasztalás azonban mást bizonyít. Azt nevezetesen, miképp az ipari és kereskedelmi szabadság elvének gyakorlati megvalósításával egyidőben a világ minden részében kezdett elburjánzani a kontárkodás is, melynek leküzdése hovatovább súlyos problémává dagadt. Megmozdultak az érdekképviseletek, valamint a hatóságok is. Beavatkozott a kormányzat, sőt egyes országokban a törvényhozás maga is akcióba lépett. Ámde hasztalan! A kontárkodás és a zúgkereskedelem megfékezése még a legdrágább rendszabályok alkalmazásával sem sikerült.

A háborút követő zavaros társadalmi és gazdasági viszonyok pedig valóságos melegágyává váltak a jogosulatlan iparüzésnek. A nagy világrengés embermilliókat vont el rendes foglalkozásától s mikor aztán a hadrakelt seregek leszereltek, — a hazatérők között légió volt azok száma, akiknek új egzisztencia megalapozásáról kellett gondoskodniuk, mert nem találtak meg többé eredeti élethivatásuk természetes előfeltételeit. Mezőgazdasági üzemek, műhelyek és boltok sok ezrei estek a háborús viaszontagságok áldozataivá. Gazdáik kezében alig maradt más, mint a vándorbot, ha ugyan nem a koldusbot. E céltalanul lézengő tömegekhez csatlakozott később a hadirokkantak szomorú hadserege. Többé-kevésbé elnyomorodott emberek roppant áradata, letört egzisztenciák, kik testi fogyatkozásaik miatt kényszerültek pályát változtatni. A rokkant-tanfolyamok valósággal ontották a különféle mesterségekre jól-rosszul kiképzett új elemeket, melyeknek számát ijesztő arányokban szaporították a háború után hazaözönlő hadifogolytömegek.

Bármily különböző osztályokból rekrutáltak is azonban a társadalmi munkának ezek az új „várományosai”, — törekvésük abban azonos volt, hogy elhelyezkedést, munkát, kenyeret követeltek.

Ugyde — fájdalom — ugyanazok a hatalmi

Dr Kühár Fóris O. S. B.:
Az örök élet forrásai
a hét szentségben

174 lap, György György művész fej-
lécelével és címlapjával. Ara modern pa-
pírkarton táblánál 110.—, diszkótésben
Lej 145.— Az egyre jobban fellendülő li-
turgikus mozgalom első nagyobb elmél-
kedeskötete. A szerző, aki a római An-
zelmianum egyetemnek volt tanára, e
könyvben (a teológiai mélységét a köl-
tői formabaontás magasságával, a szónok
átérzés tűzével és a páratlan stilszta
művészetével egyesíti) a szentségeket
egyenként elmélkedés tárgyává teszi
(amit előtte még senki sem cselekedett
meg ily alakban a magyar irodalomban),
és olyan oldalról világítja meg őket, ami-
lyenről még senki sem irt róluk. E munka
mindenkinek nagy értéket jelent, aki a
lelkület utján elő akar haladni.

tényezők, amelyek katonás lendülettel hajtot-
ták végre a milliós hadseregek mozgósítását —
alig fordítottak komolyabb gondot a demobili-
zációra. Eleintén még csurrant-cseppent vala-
melyes gyorssegély, néhány ezer munkakeresőt
elhelyeztek az állami, hatósági és alkalmi üze-
mek, a magánvállalkozás sem vonta ki magát
kötelezettségének teljesítése alól, — de még így
is, sőt a legkonjunktúrásabb időkben is szinte
elképzeltetlenül nagy volt a kínálat az embe-
ri munka piacán.

Befejezésül jött a gazdasági krízis. A vállal-
atok előbb redukálták, majd megszüntették
üzemeiket. Elbocsátott munkásaik és alkalmi-
zottaik tizezres csoportokban kerültek nap, mint
nap az utcára. Majd az állam is „leépítéshez”
fogott. Tisztviselőinek igen tekintélyes hánya-
dát részint takarékosági, részint politikai okok-
ból szélnek eresztette. Végül is az a visszas-
helyzet állott elő, hogy csaknem természetes
állapot a munkanélküliség, a kenyértelenség.

Elelem, ruházkodás, lakás nélkül azonban
nincsen élet! Mihez kezdjen tehát az, akit nem
fogad be sem gyár, sem műhely, sem bolt, sem
iroda. Egyideig csak bírja a nélkülözések halál-
táncát, később azonban mindenáron kenyér
után kell látnia. Ha van tanult mestersége,
iparűzés tervével foglalkozik. Esetleg boltot
szándékozik nyitni valahol a külvárosban.
Amidőn azonban felvilágosítják, hogy az ipar-
jogositvány törvényes úton való megszerzése
valóságos kis vagyona kerül, hogy az adók,
tazák és illetékek terhe alig elviselhető, — ré-
mületen adja fel a legitim iparűzés tervét és
kényszerűségből is ráveti magát a kontárkodás-
ra, illetve a zűgkereskedelemre.

Mindezek ellenére nem kétséges, hogy a

kontárkodás törvénytelen cselekedet, mely a
fentiekben jogilag csupán magyarázatát, de
nem mentességét találja. Társadalmi és emberi
szempontok azonban hajlamosak a „menlevél”
kiadására, azon az alapon, hogy „szükség tör-
vényt bont”. A kontárfrontot pedig valóban a
legégetőbb, legszörnyűbb szükség hozta létre.

Más kérdés: hogyan lehet védekezni ellene?

Hatósági úton alig, mert minél jobban szo-
rul a megtorlással fenyegető törvényes hurok —
annál inkább megbújik s minden ellenőrzés
alól kivonja magát a jogosulatlan iparűzés és
kereskedelem.

Pacelli bíborost küldi ki a Vatikán a délamerikai eucharisztikus kongresszusra

Amint ismeretes, augusztusban tartják
Buenos-Ayresben a nagy eucharisztikus kon-
gresszust és erre legátusként Pacelli bíborost
jelölték ki. Eddig még soha nem történt meg,
hogy a pápai államtitkár elhagyta volna Ró-
mát, különösen ilyen hosszú időre. Amikor
Pacelli bíboros Dél-Amerikába indul, (a Conte
Grande nevű olasz öceánjárón), egyes lapok
arra következtettek és jelentéseket is adtak
erről, hogy Pacelli bíboros lemondott állam-
titkári állásáról.

Erről egyelőre csak fenntartással adunk
hírt. Kétségtelen az, hogy Pacelli bíboros Dél-
Amerikába való utazása az eddigi szokásoktól
eltérő esemény.

Pacelli bíboros még fiatalon, 42 éves korá-
ban kapta meg XV. Benedek pápától azt a
megbízást, hogy jelenjen meg Kreuznakban.
II. Vilmos császárnál a főhadiszálláson és
ajánlja neki a megegyezéses békét. Ezután
Bajorországba neveztek ki nunciussá, majd
1920-ban Berlinbe és miután megkötötte a
bajor konkordátumot, megkötötte a porosz is.

Berlinben olyan mértékben tünt fel diploma-
mata tehetségével, hogy Gasparri munkatársá-
nak, illetve utódjának hívták meg Rómába s
Berlinbe helyére Orsénigo Cesare budapesti
nunciust nevezték ki.

Pacelli bíboros fivérével együtt tárgyalta
a lateráni egyezményt Mussolinivel és meg-
teremtette a békét az Egyház és Olaszország

Társadalmi úton mégkevésbé, mert a le-
szegényedett fogyasztóközönség szívesen veszi
igénybe az olcsó kontármunkát, még ha minő-
ség szempontjából alacsonyabbrendű is.

A védekezés egyedüli eszközét a szövete-
zeti eszmében találjuk meg. Minden erővel fej-
leszteni kell a termelő és értékesítő szervezetke-
tek láncolatát, mert csak ezek képesek a most
kényszerűségből kontárkodók értékes elemeit
munkáskezdek gyanánt fölszívni és állandóan
foglalkoztatni. A nem értékes igazi kontárok-
kal, a „fuser”-ekkel pedig maga a társadalom
is elbánik, minden hatósági beavatkozás nélkül.

között. A pápai diplomácia egyik legkiválóbb
egyénsége Pacelli bíboros, universális szel-
lem, s nyugalombavonulásának híre természe-
tesen nagy esemény s egyes lapok már utódjá-
ról is kombinálnak. Így egyes lapok szerint
egyelőre Monsignore Marchetti Salvaggioni
venné át az ügyek intézését, mások szerint nem
ő lenne a pápai államtitkár, hanem Monsignore
Issardore, akit a legközelebbi konzisztóriumon
a Szentatya bíborossá avat.

Természetesen ezek csak kombinációk.
Kétségtelen azonban, hogy Pacelli bíboros a
mai európai diplomácia egyik legkiemelke-
dőbb tagja s távozása a Vatikán államtitkári
székéből nagy veszteséget jelentene.

Sok tanulságos, egész életére kiható élmény-
ben lesz része, ha résztvesz augusztus 27-én Ora-
deáról induló Párizs—Lisieux-i társasutazásun-
kon. Időtartam: 12 nap. Utirány: Oradea—Buda-
pest—Bécs—Párizs—Lisieux—Párizs—München,
(esetleg Oberammergau)—Bécs—Budapest—Ora-
dea. Elsőrendű étkezés, elsőrendű szállodákban
Szakszerű renézés. Menet Svájcban, jövet Né-
metországon át. Egyéni utlevél szükséges vizu-
mokkal, amelyek a jelentkező által és költségére
szerzendők be. Résztvételi díj személyenként 10956
lel. Jelentkezési határidő augusztus 1. Erdélyi
Lapok utazási osztálya.

FLOREAL ARCKRÉM

a legtökéletesebb arc- és bőrápolószert.

No. 1. Nappali használatra: puder alá

No. 2. Ejjeli használatra: szeplő, pattanás és májfoltok ellen.

1 tégely ára: 40 lel.

Vezérképviselő: DROGÉRIA „CENTRALA, Oradea. Telefon 6-56.

Rozál valókeresete

Irta: Péczely József.

Amolyan javakorbelti tömött parasztasszony
pöndörödik be a nagy törvényszéki palota szár-
nyas ajtaján, de olyan otthonosan, mint aki jól
ismeri a járást. Mikor a fényes ajtókilincset el-
ereszti, két tenyerével lesímgatja a léniákra
vasalt kékvázon kötényét, miközben jóindulatú
mosoly kíséretében köszönti a bíró urat:

— Jó napot kívánok a tekintetős bíró úr-
nak!

A tekintetős bíró úr bosszúsán dörzsöli az
orrahegyét, ami nem csoda, mert hivatalos órá-
ból alig van hátra egy-két perc s még mindig
nem akar végezhazakadni a népvándorlásnak. In-
dulatosan üti föl a fejét:

— Na?... Mi az?...

Az asszony nagyot sóhajt.

— Olyan nagy az én bajom, tekintetős bíró
ur, hogy azt se tudom, hol kezdem...

— Csak röviden! — veti oda a bíró.

— De mikor olyan körülményes...

A bíró közbevág:

— Hogy hívják?

Az asszony megrebben.

— Kiti?

— Magát!

— Csóka Pétörné, születött Senye Rozál...

— Honnan?

— Szanazugról...

— Mit akar?

No, csakhogy ezt kérdik. Mondja is egy-
folytában:

— Válni akarok az embörmőtül! Azaz,
hogy nem emberöm az má neköm! Ugy bánom,
mint a kutya! Nagy botorul hozzá szegődtem.
Jány fejjel. Özvegy embörhöz! De nemcsak öz-
vegy az a lator, hanem részögös, dúrva pok-
ró! Ha intöm: „Ne tödd azt Pétör!...” Hát
még neki áll följobb. Minduntalan azt vágja
a fejemhez: „Igy az első asszony, úgy az első
asszony!...” No, én egy minutáig se löszök
lőbbet a födele alatt! Ott is hagytam. Kilenc ál-
ló esztendeig türetem! Hanem most már elég!

A bíró egyideig a kezeféjével integet, azzal
jelezve, hogy nem kíváncsi a további részletek-
re. De a Rozál odase, csak pergeti a nyelvét,
mint a jó kereplő. Ami hosszú esztendők alatt
összegyülemlett a begyében, azt mind kiönti.
Hadd lássa a bíró, hogy neki milyen szinigaz-
sága van s aztán akár rögvést ki is mondhatja
a szentenciát.

— Elég! — kiált a bíró.

S hogy szavának nagyobb nyomatókat ad-
jon, tenyerével rávág az asztalra miközben má-
sodsor is ráripakodik az asszonyra:

— Elég!

Rozál elharapja a szót.

A bíró megrázza a fejét:

— Nem hozzám tartozik!

Rozál előre nyújtja a kezét s úgy kérlel
a törvény szigorú emberét:

— Hátha nem választhat el a bíró úr attúl
az embörmőtül, akkó legalább azt tögye mög, ha
Istent ösmer, hogy a hunmimat adassa ki vele!
Azt, ami az enyém!

A bírónak újfönt ráncba szaladnak a szem-
öldökei:

— Mit tudom én, hogy mi a magáé?...

— Tudom én!

— Amit maga mond, az nem szentfrás!
Abban meg kell hallgatni a másik felet is! Az
embert! Majd beidézem mindkettőjüket!...

S fejjével az ajtó felé int...

*

Tíz nap elteltével jön az ember, meg az
asszony. Kezükből az írás. Az asszony most is
egyenes, bizakodó, mosolygós ábrázatú. Az em-
ber ellenben kedvesgett, amolyan maga-
megadott, bánomisen...

Megállnak a bíró előtt.

— No?...

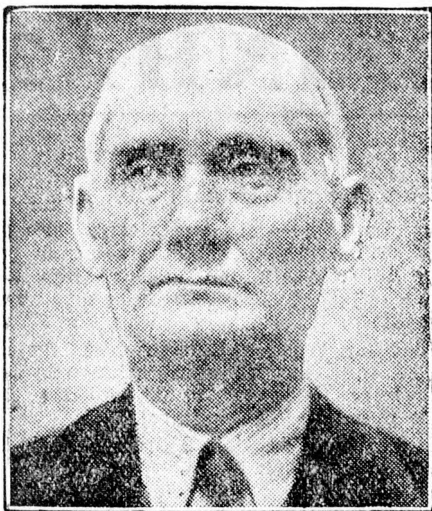
Rozál újfönt előadja a maga nehéz sorát,
de nemcsak a magáét, hanem egyfűst alatt
megfesi az emberét is tökéletesen. Most már
előtte semmi akadály. Kitalálta az ember...

A bányásági nemzeti szocialista pártot is feloszlatták

Timisoara. Saját tud. A minisztertanács udvaregében elrendelte a nemzeti-szocialista alapon létesült szervezetek feloszlátását. A bányásági nemzeti szocialista alakulatot mindegyike nem oszlatták fel, sőt a feloszlátás módja sem volt ismeretes. Most azonban közölték a rendőrkveszturán, hogy a NEDR — „Nationale Erneuerungsbewegung der Deutschen in Rumänien” — itteni vezetője, Franz Adam Minnich a sziguranacán nyilatkozatot adott, amely szerint az alakulat „önmagától” feloszlik. A párthelyiség és pártiroda felhagyásának terminusa július 29-én jár le, a „Der Stürmer” című pártlap egy miniszteri rendelet értelmében csütörtökön jelenik meg utoljára.

Kijelölték a saar-vidéki népszavazás kerületi elnökeit

Saarbrückenből jelentik: A saarvidéki népszavazási bizottság kinevezte az egyes kerületek népszavazási irodájának elnökeit. Eszerint: Saarbrückenben elnök: *De Pourtales* (svájci); saarbrückeni vidéki kerületben: *Brings* (holland); Saarlouisban: *Luescher* (svájci); Merzigben: *Fred Riedeberg* (svéd) ezredes; Sankt-Wendelben: *Zanchi* (olasz); Sank-Ingbergen: *Hartigan* (amerikai); Homburgban: *Bennewitz* (holland).

Bárá Aloisi,

a saarvidéki népszavazási bizottság elnöke, aki a népszavazást vezeti.

Két halálos ítéletet hozott a bécsi rögtönítélő bíróság

— Az egyik vádlott kegyelmet kapott —

Bécsből jelentik: A kedden délelőtt összeült statáriális bíróság délután 5 óra 10 perckor hirdetett ítéletet *Amsböck* Rudolf és *Gerl* József, volt köztársasági védőőrök ügyében.

A törvényszék mindkét vádlottat köztársasági halálra ítélte.

A védők azzal a kéréssel fordultak a bírósághoz, hogy az ítélet végrehajtását halasszák el egy órával, vagyis: hogy az ítélet kihirdetése után ne kettő, hanem három óra múlva történjen meg a kivégzés.

Azért kérték ezt a halasztást, hogy védeneciknek idejük legyen a köztársasági elnökhöz kegyelemért folyamodni. A bíróság helyt adott a kérelemnek. Közben *Gerl* és *Amsböck*ot átvitték a siralomházba s a hóhér megkezdte az előkészületeket.

Miklas, szövetségi elnök az egyik halálraítélteknek, *Amsböck* Rudolfnak megkegyelmezett s a halálos ítéletet életfogytiglani fegyházra változtatta át. *Gerl* József kérvényét elutasította az elnök. A hivatalos jelentés szerint azért, mert *Gerl* volt a tulajdonképpeni felbújtó és *Amsböck* csak az ő erőszakoskodására vett részt a merényletben.

A halálraítélte *Gerl* Józsefnek este 8 óra 10 perckor az országos törvényszék udvarán végrehajtották az ítéletet.

A rendőrség széleskörű intézkedéseket fogantatott a rend és nyugalom biztosítására. Az összes csatornákat átkutatták, a környező épületeket rendőrség vette körül s általában a rendőrség egész éjszaka állandó készenlétben volt. Rendzavarásra nem került sor.

Világszerte pusztít a hőség és a vihar

Ujból kiáradt a Vistula és a San. — Hétszáz halottja van az amerikai kánikulának. Amokfutót lőttek le

Varsóból jelentik: Az utóbbi napok eszései miatt a San és a Vistula egy 50 kilométeres szakaszon 7 kilométeres körzetben kiáradt és 52 falut elöntött. 4200 hajléktalanná vált ember, gyermeket sikerült megmenteni; a többiek a háztetőkre menekültek s ott várják a segítséget.

Az újabb kár négymillió zloty.

Égiháboru Londonban.

Londonból jelentik: Kedden délelőtt irtózatosszerű égiháború vonult el London felett. Az utcákat elöntötte a víz, a villamosforgalmat meg kellett szakítani, a villám sok épületbe belecsapott és felgyújtotta a Hammersmith-hidat s egy methodista templomot.

Amokfutó lett a hőségtől s a csendőr lelőtte.

Belgrádi jelentés szerint Szerbiában is nagy hőség uralkodik. Skopljében a hőmérő kedden 46 C. fokot mutatott. Banjaluka környékén sokan haltak meg hőségutól. Kelet-Szerbiában, Nagy-Gradisteben kedden két ember az iszonyu hőségtől elvesztette az eszét s késsel nekiment

egy rendőrnek. A rendőr kénytelen volt fegyverrel védekezni s támadóit agyonlőtte.

Tizennyolc erdő ég Amerikában.

Az amerikai hőség-katasztrófa halálos áldozatainak száma — mint Newyorkból jelentik — hétszázra emelkedett. Ez a szám azonban — a jelek szerint — még emelkedni fog. Cincinnatiiban az elmúlt 24 óra alatt 40 ember vesztette életét. Oklahoma államban tizennyolc hatalmas erdőtűz pusztít.

Nagy tüzek az Ókirályságban.

București. Bacauban Goldstein kocsis házában tűz ütött ki. A lángok az erős szél miatt átcaptak a szomszédos házakra is és 18 ház porráégett. A Craiova melletti Leo községben is tűz pusztított. Ismeretlen okokból kigyulladt egy gazdálkodó háza és amire a tűzoltók megérkeztek, már az egész község lángokban állt.

Előfizetőink szives figyelmébe ajánljuk, hogy a Püspök-fürdőbe kedvezményes jegyek a kiadóhivatalunkban már kaphatók

Ki is teszi... Mondókája csapóvégének odateszi:

— Korcsmás, szoknyás, pernahajder!...
Az ember nem szól. Áll. Időnként egyik szízmáról a másikra nehezedik.
A bíró rászól:
— Kendnek nincs egy szava?
Az ember ránt egyet a vállán:
— Mit mongyak?...
— Arra tegyen kend szót, hogy való igaz az, amit az asszony mond?
Az ember kétfelé törüli a bajuszát s úgy a szájaszélén bökdösi ki a szókat:
— Hát ki így, ki úgy...
A bíró hátraveti magát a széken:
— Nem értem...
Az ember csempíti a száját, azzal magyarázza, hogy ő arról nem tehet, mert egész világosan mondja, amit mond. Azonban, hogy a bírót valamennyire a maga igaza felé hajlítsa, hát némi útbaigazításokat ad:
— Azt nem mondom, hogy úgy hébe-hóba nem érintöm magam egy kis itallal... Mi tagadás. En is csak embőr vagyok... De ha a Rozál mönni akar, egy szóval se tartóztatom. Nem én!
A bíró most békéltetéssel próbálkozik. Föl-sorolja a házastársak előtt a szép családi élet áldásait. A hosszú kilenc esztendő, mely idő alatt, ha elvéve összezőrdültek is, csak megbékéltek...

— Szemet kell hunyni egymás hibái előtt. Téved az ember. Hisz azért ember... Nincs szebb cselekedet a bocsánatadásnál. Annak is jól esik, aki adja, annak is, aki kapja... Lám, Jézus Krisztus még azt is megbocsájtotta ellenségeinek, hogy leköpdösték, megrugdosták, fölfeszítették...
Rozál közbeveti:
— Az Jézus Krisztus volt!
A bíró erre egyenesen az asszonynak fordul:
— Hát maga éppenséggel nem tudna megbocsájtani?
— En?... Sohase is lássam. Nem köll nekem ez életben többet soha! Se testömnek, se lelkömnek! Vállni akarok!
— Az pedig hosszú nóta!
— Hát addig is, — replikázik Rozál, — aggya ki azt, ami az enyém. Amit én vittem. Amihöz jussom van!
A bíró látja, hogy itt hiábavaló minden szó, ezért fölteszi a kérdést:
— Mi hát a követelése? Mit adjon ki az ember?...
Rozál az ujjain számlálja:
— Egy dunyha, négy párna... Mind olyan mint a hab!...
— Hát még?
— Két szék, szublót, asztal...
— Van még?
— Van. Még tíz tyúkom...

Az ember lesunyja a fejét s úgy dörmögi a bajusza alól:
— Má' csak hét...
Rozál megtorpan.
— Hármát mögöött kend?...
Az ember még lejjebb horgasztja a fejét, amivel elismeri a bűnösségét.
A bíró, mint a jó kormányos, észreveszi, hogy ni! — ez az az ütközőpont, ahol megtörhetik a haragoskodás árja. Odalép az asszonyhoz:
— Látja, lelkem, ha maga tovább is köti magát, míg a törvénykezés végére érünk, vagy marad a tyúkokból, vagy se...
Az ember szája a beszéd során meg-meg-rándul. Nyelve hegyével lassan végigszánt duzadt ajaka piros mesgyéjén, miközben a kívánatos emlékek megbizsergetik a vérért.
Rozál révetegen néz szét a fényes teremben. Nyomasztó, nehéz érzések ülnek meg a mellét. A tyúkok. A búbosak, a kendermagosak... Vajjon, melyiket öhetne mög az embőr?...
Hirtelen megvillan a szembogara s nagy elhatározással ránt a bíróra:
— Visszamögyök!
S az emberét oldalba taszítja a könyökével:
— Gyerünk!
S kifelé indul a teremből...
Az ember megvakargatja a tarkóját s nagy magamegadással topog a Rozál nyomába...

Tizennyolc frakkja, hat bundája, nyolc télikabátja, harminckét ruhája, tizenhárom felöltője és negyven sétapálcája volt a most meghalt párizsi szovjetkövetnek

Az áldemokrácia, vagy helyesebben álproletariátusnak volt talán leghivatottabb apostola a minap elhunyt párizsi szovjetkövet: Boris Dowgalewsky. Szinte nem lehet hinni a szemnek, olvasván a párizsi lapok fantasztikus tudósításait az elhunyt szovjetdiplomata fejedelmi életéről.

A legújabb híradás: Egy kis ólomboboz, behelyezve pompás márványurnába, ez ismét egy fémdobozba pakolva, most vonaton — teherárúként utazik Párizsból Moszkvába. A hamvveder Dowgalewsky párizsi szovjetkövet földi maradványait rejti magába. Kétségtelen, hogy a halott követ porát hozó gyorsvonatot feltűnő ünnepélyességgel fogják Moszkvában fogadni, hiszen a követ párizsi szolgálatai maradandó emlékeket hagytak. A szocialista lapok elparentáló nekrológjai mind, mint a marxizmus derék előharcosát búcsúztatják. Mindent megirtak most róla ezek a lapok, csupán azt hallgatták el, hogy ez a világ egyik legfontosabb és legexponáltabb pontján működött szovjetdiplomata minden volt, csak — kommunista nem. El sem képzelhető, hogy a megboldogult cári birodalom követe nagyobb kíséretet és fényt igényeltek volna, mint a munkásközvetítés hivatalos kiküldöttje. A minden alap nélküli nagy jelszavak, amelyekben a szovjet a teoria és a gyakorlat emlegetésénél szinte legyőzhetetlen, sohasem ütközött ki annyira, mint abban a fékevesztett, pazarló fényben, amellyel a párizsi szovjetkövet önmagát elárasztotta.

E pillanatban nem tudjuk, maradt-e vagy az elhunyt Dowgalewsky után, de annyi bizonyos, hogy ruhatárában a következő darabokat találták: 18 frakk, valamennyi a legelső párizsi angol uriszabók legmodernebb mesterműve, 32 öltöny, 6 városi bunda, 8 télikabát, 12 felöltő, sőt 40 sétapálcát is találtak, amelyek közül soknak a fogója aranyból és elefántcsontból készült.

Az tagadhatatlan, hogy a párizsi diplomácia körében igen sokat használt önmagának Dowgalewsky választékosan elegáns fellépésével. Minden tartózkodás nélkül megjelent a diplomaták estélyein és — úgy látszik — az egyáltalán nem zavarta, hogy ez a külsőségeiben dokumentált, féktelenül pazar elegancia merő ellentétben van hazája politikájának vezérelveivel. Dowgalewsky úgy ismerték, mint Párizs egyik legelegánsabb férfit és nem volt titok, hogy életmódja a legpazarabb volt.

A kaviárral disztett pazar diner-ek, amelyeknek csomogait külön repülőgéppel röpítette annakidején a világ legnagyobb megbotránkozására egyenesen Moszkvából Párizsba, meggyőzhetett mindenkit, hogy a követnek nagyhercegi alírjei vannak, de — nélkülözhetetlen és főleg ügyes diplomata.

Annyi tény, hogy Dowgalewsky már származásánál fogva is kiemelkedik a többi szovjetvezér sorából. Előkelő szülők gyermeke volt, akinek vagyona már magában is biztosította volna számára — a burzsoá életmódot.

A dohányzás sajátosságai

A férfiaknál ritkán található a nikotinnak olyan teljes elviselhetetlensége, mint a nőknél. Már a fiatal lányok sokkal érzékenyebbek a füsttel szemben, mint a férfiak. Különösen erős ez az ellenszenv a kilencedik, tizedik életév körül. Később sem enyhül a szervezetnek ez a magatartása, nem is szólva a fejlődés éveiről. A férfinnél az ellenszenv idővel csökken, a nőknél növekszik. A harmincadik év körül kezd a nő a dohányt megszokni, de később az ötvenes évek felé ismét feléled ellenszenv. Furcsa megállapítás a szaktudósoknak, hogy a vöröshajú nők ellenszenv a legnagyobb a nikotinnal szemben s a szőkéké is elég erős.

Erősen dohányzó emberek különös vonzódásokat éreznek bizonyos szagok, levegőösszetételek és ízek iránt. A dohányzást önkéntelenül is abbahagyják kénes, vagy jódos forrásoknál, vizeseknél, éppen úgy az erősen illatozó vetések, mint a hagymavetés, fák, bokrok mellett, valamint az enyv és bőrgyarak szagát érezve.

Ezzel szemben sokakat dohányzásra csábít a téhen- és lóistállók kigőzölge, továbbá

a tömjén, a frissen vágott fa, stb. illata. Egyes nőket a levendulavíz, vagy kölnivíz illata ellenállhatatlanul dohányzásra ingerel. Jodoformszagnál sokan eldobják a cigarettát. Használóiképpen ellenkezik a dohányzóval a patika, pékszag, a mosókonyha gőze. Sokan rosszullétet éreznek, ha ilyen helyen dohányoznak. Hegyeken, közbén szintén mindenki abbahagyja a dohányzást.

Az is érdekes megfigyelés, hogy a nők talán sohasem dohányoznak sötétben. Itt magyarázatul szolgál az, hogy a dohányzás illuziójához, élvezetéhez nagy mértékben hozzátartozik a füstnek látása is. Ugyancsak alig esik meg, hogy meztelenül napfürdőzők dohányozzanak. Megállapították azt is, hogy erősen izzadó kezű-lábu egyének nem igen szoktak dohányozni.

A javíthatatlan dohányosok a tudósok tapasztalatai szerint a tanítók, papok, újságírók és orvosok sorából, de legtöbbször az erős szellemi munkát végző egyének köréből kerülnek ki.

Xirándulás Simloul-Silvanieire (Szilágysomlyóra)

Az Oradeai Kolping Sportegylet turista szakosztálya július hó 29-én kirándulást rendez Simloul-Silvanieire (Szilágysomlyóra). Indulás reggel 5 órakor a Szent László-templom mellől. Érkezés 9 órakor. A Báthoriak ősi városában megnézzük a Báthori vár romjait, a fejedelem által épített templomot, a Magura tetőt és a Citadellát. Vissza este 7 órakor indul a társaság s 11 órakor érkezik meg városunkba. Részvételi díj személyenként 100 lei. Jelentkezni július 25-éig lehet a Központi Katolikus Legényegyletben.

ÉRDEKELT előfizetőinket kérjük, hogy címváltozásokat — az előző cím egyidejű feltüntetése mellett — legalább 3 nappal előbb szíveskedjenek velünk közölni, mert csak ez esetben garantálhatjuk új címükre a lapok idejében való megérkezését

Vitályos Ilona nagysikerrel megszerezte Clujon a zongora- és énektanárnői diplomát. Hét évvel ezelőtt hagyta el Oradeát egy helybeli urileány azért, hogy a már akkor is kibontakozni készülő zenei tehetségét teljes egészében és a legkomolyabban a zenekultúra szolgálatába állítsa. Ilyen ambícióval kezdte meg tanulmányait a clujai Magyar Zenekonzervatoriumon. Vitályos Ilona, míg befejezésül az elmúlt évben zongorából, ez évben pedig az énekből nyerte el kiváló eredménnyel a zenetanárnői diplomát. Tanárai Erdély, illetve országszerte ismert nevű zeneművészek és tanárok voltak, akik valamennyien jól felkészülten bocsátották el a Clujon már ismert nevű és jutalomdíjjal végzett konzervatoriumi növendéket.

Sárközy Gerő
A barázdák dala
Versek
Ara fűzve 30 lei.
Kapható
az „Erdélyi Lapok” könyvosztályában.

A háztulajdonosok az üzemi díjak leszállítását kérik. A Háztulajdonosok Szövetsége képviselőiben dr. Lazar Livius elnök és dr. Lengyel Zsigmond ügyvezető-elnök kedden délelőtt küldöttségben jártak dr. Mosoiu Tiberiu polgármesternél és kérték az összes üzemi díjnak a jelenlegi gazdasági helyzettel arányos megállapítását, valamint azoknak az anomáliáknak a megszüntetését, amelyek a jelenlegi taxakivetéseknek és a fellebbezések elbírálásánál a polgárok nagy hátrányára jelentkeznek. Kifogásolták egyben a pinceaablakok utáni újabb adó bevezetését is. A polgármester a legnagyobb megértéssel fogadta az előterjesztéseket, kijelentette, hogy az üzemek egységesítésének a keresztülvitele után azonnal sor kerül az összes üzemi díjnak a revidálására és azokat arányosan le fogják szállítani. Utalt arra, hogy a taxakivetések elleni fellebbezéseket a törvény szerint megalkotott bizottságok intézik el, de közben fog járni, hogy a fellebbezések elbírálásánál is méltányosan és a törvény rendelkezéseinek figyelembe tartásával járjanak el. Megnyugtatta a háztulajdonosokat, hogy nem a pinceaablakoknak a megadóztatásáról, hanem arról van szó, hogy ha a háztulajdonos a járdából elfoglalt valamely területet, minden négyzetméter után 30 lei használati díjat fizessen.

BTC kirándulás a csodálatosan szép Menyháza fürdőre. A szezon egyik legszebb és legkellemesebb kirándulását rendezzi meg a Bihari Turista Club folyó hó 29-én Menyházára. Első csoport indulása 28-án délután fél 3 órakor, második csoport 29-én reggel 5 órakor. Részvételi díj 150 lei, tagoknak 130 lei. Egyben közöljük, hogy a szombat délutáni Stana de Valera (Biharfüredre) való járatunkat állandósítjuk. Indulás szombat délután fél 3 órakor. Részvételi díj 120 lei, tagoknak 95 lei szállással együtt.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

ORADEA (Parlagi-társulat).

Csütörtökön este igen olcsó helyárakkal: **A Kék Duna.** Erre az előadásra a páholy 5 személyre 100 lei, minden földszinti hely 20 lei és minden erkélyjegy 13 lei. Siessen mindenki jegyet váltani.

Pénteken este 9 órakor premier: **Az elveszett levél.** (I. C. Caragiale hallhatatlan vígjátéka. Dr. Kádár Imre fordításában. Az előadás előtt bevezetőt mond dr. Kádár Imre).

Szombaton délután 6 órakor 13 és 20 leies helyárakkal: **A Kék Duna.**

Szombaton este 9 órakor: **Sárga lilium.** Minden földszinti jegy 20 lei, minden emeleti jegy 13 lei, páholy 5 személyre 100 lei.

Vasárnap délután 3 órakor 10 és 17 leies helyárakkal: **Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.**

Vasárnap délután 6 órakor: **Kék Duna.** Minden földszinti jegy 20 lei, minden emeleti jegy 13 lei. Páholy 5 személyre 100 lei.

Vasárnap este 9 órakor utolsó bucsu előadás: **Sárga lilium.** Minden földszinti jegy 20 lei. Minden emeleti jegy 13 lei. Páholy 5 személyre 100 lei.

Jegyek a búcsú előadásokra válthatók a színház elővételi pénztáránál naponta délelőtt 11-1 és délután 5-től 7-ig.

A színházi iroda közleményei:

— Csütörtökön este 9 órakor, szombaton délután 6 órakor és vasárnap délután 6 órakor a Kék Duna operett újdonság, Solymosán Magda operaénekesnő főléptével. Minden földszinti jegy 20 lei, minden emeleti jegy 13 lei. Páholy 5 személyre 100 lei. Jegyek már válthatók ezekre az előadásokra.

— **Az elveszett levél.** Pénteken este 9 órakor mutatja be Parlagi igazgató társulata I. C. Caragiale hírneves román író nagysikerű vígjátékát az *Elveszett levél*, dr. Kádár Imre fordításában, olyan fővárosi nivóju előadásban, amilyenre példa még eddig nem volt. Az előadás előtt a darab fordítója dr. Kádár Imre bevezető beszédet mond. Rendes helyárak.

— **Sárga lilium** operett újdonság szombaton este 9 órakor és vasárnap este 9 órakor bucsu-előadásként Solymosán Magda operaénekesnő főléptével 13 és 20 leies helyárakkal. Vasárnap esti 9 óras előadás a szezon utolsó előadása, amely szintén 13 és 20 leies helyárak.

— **Vasárnap délután 3 órakor 10 és 17 leies helyárakkal a Zsindelyezik a kaszárnya tetejét** operett kerül színre a premier szereposztásában.

Sül
leplezte
szöv

Arad.
vizsgálat in
rendőrségi
rán megáll
rendőrtiszt.
követett el.
don Brala.
ellenőre is.
kezet könyv
sákokat; vis
dást állapít
könyvet ko
szerdán dél
A feljelen
egész itazre
feltűnt ke
tizenkét tag
volt rendőrl
életében jel
ügyesség a
készíti a vá

MIK
a G

kelle
kény
kony

Alako

Lakásu
je felrissz
18-at lélegz
harmadliter
8640 liter.
sulyu vagy
két beszed
lélegzik, ha
hetedrésze
levegőszüks
dik. Ezt a
kellő szellőz
tani. De a
csekély mé
is távolodna
lehető leveg
szintén szel
kel mutatta
Trülat taná
hogy a kilé
nek kedvez
teljük, hogy
ban jusson
amelyeket a
nyeznek, m
je eltávozzá
vennünk m
beri beavat
éltető erejét

Innsbruck

Súlyos visszaéléseket lepleztek le az aradi rendőrségi szövetkezet vezetésében

Arad. Saját tud. Néhány hónappal ezelőtt vizsgálat indult a „Prevederea” nevű aradi rendőrségi szövetkezet ellen s a vizsgálat során megállapították, hogy Orgovici Demeter rendőrtiszt, volt pénztárnok több visszaélést követett el. Ebben az ügyben megjelent Aradon Brata, a rendőrségi szövetkezetek országos ellenőre is, aki heteken át vizsgálta a szövetkezet könyveit és végül sorozatos szabálytalanságokat, visszaéléseket és könyvmű gazdálkodást állapított meg. Brata a vizsgálat jegyzőkönyvét konkrét feljelentéssel kapcsolatban szerdán délelben adta át az aradi ügyészségnek. A feljelentés, amely a rendőrségi szövetkezet egész igazgatóságára kiterjed, városszerte nagy feltűnést keltett. Az igazgatóságnak ugyanis tízenkét tagja van és elnöke Moga Romulus volt rendőrkezes, aki a város társadalmi életében jelenleg is nagy szerepet játszik. Az ügyészség a feljelentés alapján rövidesen elkészíti a vádiratot.

MIKLÓS-VILLA a Gyilkos-tónál

kellemes, házi nyaralás; tiszta, kényelmes szobák; elsőrendű konyha; előzékeny kiszolgálás; mérsékelt árak.

Alakások szellőztetése

Lakásunk csak úgy egészséges, ha levegője felfrissül. Az ember percenként körülbelül 18-at lélegzik és minden lélegzetvételkor egyharmadliter levegőt szív be, vagyis naponként 8640 litert. Ez a levegőmennyiség 11,5 kg. súlyú vagyis ötször nehezebb, mint a naponként beszédett táplálék. De nemcsak a tüdőknek lélegzik, hanem a bőrünk is. A bőr lélegzése hetedrészre a tüdő lélegzésének, úgyhogy a napi levegőszükségletünk súlya 13 kg-ra emelkedik. Ezt a friss levegőt testünknek a lakásból kellő szellőztetéssel kell rendelkezésére bocsátani. De a szellőztetésnek más célja is van: csekély mértékben bizonyos mérgező anyagok is távoznak el az emberi testből s így a kilehelt levegőnek kicserélése szükséges, amelyet szintén szellőztetés végez el. *Brown* kísérletekkel mutatta ki a kilehelt levegő mérgező voltát. *Trillat* tanár pedig újabbban állapította meg, hogy a kilehelt levegő a mikrobák fejlődésének kedvez. Ezért tehát a jó lakástól megköveteljük, hogy a friss levegő folytonos áramlásban jusson be és mintegy lemossa a falakat, amelyeket az egészségtelen anyagok beszenyeznek, másrészt a lakás megromlott levegője eltávozzék. A levegőt a külső légkörből kell vennünk, még pedig oly helyről, ahol az emberi beavatkozás még nem csökkentette meg életét erejét.

A Skoda-ügyben csütörtökre megidéztek Maniut és Vaidát

— Lupu nem tartja képesnek Juniánt a hárommillió sáp felvételére —

Bucuresti. Saját tud. A Skoda-ügy vizsgálóbizottsága szerdán délelőtt *Lupu* hallgatta ki.

Lupu kérte, hogy állapítsa meg a bizottság, ki mozdította el azt a katonai őrséget, amely Seletzki lakása elé volt kirendelve a letartóztatása előtt?

Lupu ezután Madgearunak azzal a vádjával foglalkozott, hogy Junian a Skoda-gyártól hárommillió lei sápot vett fel. Kijelentette, hogy erre nem tartja képesnek Juniánt.

Erre a bizottság egyik tagja megkérdezte őt, hogy akkor is így válaszolt volna, ha nem fuzionált volna a nemzeti-parasztpárttal? Mire *Lupu* kijelentette, hogy rossz viccekre nem válaszol.

A bizottság ezután, mivel a beidézett tanúk nagyrésze nem jelent meg, felfüggesztette az ülést. A kihallgatásokat délután folytatják.

Szerda délutánra *Lupu* professzort és Seletzki magánsofőrét, csütörtökre pedig *Vaidát* és *Maniut* idézték meg.

Vaida már Bucurestibe érkezett.

Bucuresti. Saját tud. *Vaida* Sándor kedden éjjel Clujról Bucurestibe érkezett, hogy kihallgatáson jelentkezzen a Skoda-ügy vizsgálóbizottsága előtt. A volt miniszterelnökhöz közelálló politikai elvaráta úgy tudják, hogy *Vaida* birtokában egy névsor van arról, hogy kik és mennyi sápot kaptak a Skoda-gyártól?

Vaida után kerül sor *Maniu* kihallgatására.

Bucuresti. Saját tud. A Skoda-ügy vizsgálóbizottsága szerdán szabadlábra helyezte a kedden letartóztatott *Ilie* őrmestert és egy hadbírói tiszviselőt.

A pénzügyminiszter körrendelettel intézkedett az erélyes adóbehajtásra

— Arverést csak ott tarthatnak, ahol a rosszindulat feltételezhető —

Arad. Saját tud. A pénzügyminiszteriumtól, szerdán rendelet érkezett az aradi pénzügyigazgatósághoz, amely tudomására hozza a pénzügyigazgatónak, hogy a nyár folyamán, eddig valószínűleg katasztrófálisan gyenge volt az adóbehajtás. A rendelet felhívja a pénzügyigazgatót figyelmét arra, hogy a jövőben teljes eréllyel indítsa meg az adóbehajtást, de a szigor ellenére

is kiméletesen működjenek az adóközegek. Arveréseket csak ott tarthatnak, ahol biztosak abban, hogy az adófizető rosszindulat vezet, de pillanatnyi fizetési képtelenség semmilyen okot szolgálhat árverésre okot.

A fenti miniszteri intézkedés körrendelet formájában jelent meg, úgyhogy azt valamennyi pénzügyigazgatóság megkapja.

Súlyos nézeteltérések merültek fel a timisoarai nyelvizsgáztató bizottság és a postaigazgatóság között

Timisoara. Saját tud. A postások román nyelvizsgálójával kapcsolatban súlyos ellentétek merültek fel a vizgáztató bizottság és a helybeli postaigazgatóság között.

A vizgáztató bizottságnak tudomására jutott, hogy a vizgálatokat megelőzően több helybeli postafőtisztviselő 10 napon át román nyelvtanfolyamot tartott, honorárium ellenében, a vizgára kerülő postatisztviselőknél. A vizgáztató bizottság — amint erről tudomást szerzett — feljelentette a főtisztviselőket — számszerint ötöt — a közlekedésügyi miniszternek, megbüntetésüket kérve. Feljelentést tett egyben a postaigazgatóság ellen is, mert az túrta a tanfolyamot.

Az ügy természetesen, élénk feltűnést keltett és a postaigazgatóságnál hangsúlyozták, hogy bárkinek is a legegyszerűbb joga saját nyelvtudását kibővíteni s a tanfolyamok ezt célozták. Tény azonban, hogy könyvtérjesztésre is történtek kísérletek, olyan könyvek terjesztésére, amelyek — állítólag — a vizsga anyagát tartalmazták.

Az ügyben *Titu Jonasiu*, bányászati román képviselő a délelőtt folyamán telefonon intervegniált a közlekedésügyi miniszternél.

A postások körében nagy a riadalom, mert attól félnek, hogy ennek az ellentétnek az ő számukra lehet hátrulütője.

A szóbeli vizgák egyébként tovább folynak. A kérdések főként akörül forognak, hogy ki hol, milyen munkában teljesít szolgálatot. Elhangzanak azonban fogasabb kérdések is, olyanok, amelyek már nemcsak nyelvtudást, de magasabb irodalmi képzettséget követelnek. Így: tegnap egyik vizgázó tisztviselőntől azt kívánták, hogy vonjon párhuzamot *Petőfi* és *Eminescu* között, ami az irodalmi képzettségét felülmutatta.

Legujabb sporteredmények

Szerda délelben a következő sporteredmények érkeztek:

Stockholmból jelentik: 25 ezer főnyi közönség előtt kezdtek meg az „elitspelen”-nek nevezett nagy stockholmi atlétikai versenyt. Három ezer méteren a dán *Nilsen* óriási küzdelem után 8 p. 18.4 mp. idővel legyőzte az eddigi világbajnokot, *Kusocsinszkyt*, akinek a világrekordját 4 mp-el megjavította. Második *Kusocsinszky* lett 8 p. 28.4 mp. idővel.

Budapestről jelentik: Kedden tartották az FTC—MAC vízipólómérkőzést a bajnokságért. Eredmény 2:2 (1:0).

Sátmar. Saját tud. Az *Universitatea* kedden délután itt játszott az *Olimpia* jávára. Eredmény 2:0 (0:0) az *Olimpia* javára. Az *Universitatea* veresége nagy meglepetést keltett.

Tirol rémei bíróság előtt.

Innsbruckban megkezdődött Ausztria legnagyobb büntető tárgyalása. A vádlottak padján ülő foglyok lelkét számos gyilkosság terheli.

„Tizennégyéves a leányom és most látott először életében: fehérkenyeret!”

Volt biztosítási tisztviselő husz év után hazatért az orosz fogságból feleségével és leányával

Timisoara. Saját tud. Az orsovai vonattal orosz hadifogoly tért haza: huszévi távollét után. Családját is magával hozta. Elegáns, európai öltözet, hosszú szakáll, igen érdekes: — ezt mesélte el hamarjában az orsovai vonat egyik utasa, sőt még azt is meg tudta mondani, hogy a hazatért hadifogoly Jäger dr orvosnak a bátyja. ... Nemsokára ezután kinn, a józsefkülvárosi Csillag-utcában érdeklődtünk Jäger dr után.

— Ott az a régies ház az övé.
— Hiszen nincsen még címtábla sem rajta.
— Igen, mert a doktor úr Schöndorfon lakik. Ez a szülői háza. Es most otthon is találja: megjött a bátyja Oroszországból! Képzeld, husz év után!

Kis szoba, szélesvállu fiatalember fehér tenniszgömb, mellette ül egy hölgy, a harmadik széken pedig sovány uriember, hosszú szakállal. Jobbra-balra egy-egy csücske a szakállmak, valahogy olyan, amilyen a Miksa császáré volt. Az asztalon fényképek, levelek, cigaretták. Az orvos, a felesége, meg az orvos bátyja ültek együtt és a husz évi távollét után megtért egykori hadifogoly mesélt, beszélt, halkán, visszamemlékezve... Es, ahogy később kitudt, tulajdonképpen: most ismerkedtek össze testvérek, rokonok.

Minden hadifogoly élete: regény.

Az elegánsan öltözött, szakállas, sovány uriember: Jäger János volt timisoarai biztosítási hivatalnok. Melyik biztosítónál volt? — nem tudja már pontosan, csak az épületet, amelyben az elhelyezve volt. 1914-ben ment el, mint a hatvanegyedik gyalogezred közkapitánya. Innen indult el, a bánási metropolisból, a csillag-utcai szülői házból — és még 1914-ben Mezőlaborcon orosz fogságba esett. Hol mindenütt járt azóta? Istenem, sóhajtja öccse, az orvos: minden egyes hadifogoly élete külön regény. Jäger János pedig elsorolja: Irkutzk, Omszk, Közép-Ázsia... Nehéz így momentán husz év eseményeit felsorolni. 1917-ig valóságos fogoly volt. Aztán Irkutzkban megházasodott. Egy asszonnyal nagy birtokot kapott, de már maga is, egyszeriben, gazdaggá lett: húsnevet szállított a hadseregnek. Az még a fehér hadsereg volt. Maga is földet vásárolt, nagyobbította a birtokot. Aztán: jöttek a bolsevikiek. Magánvagyon nincsen. Jägerék hatalmas birtokát elvették. Jäger János nem ijedt meg. Allást vállalt, könyvelő lett. Es csakhamar — Omszkban — igazgatója lett a vakok intézetének.

Páradtan, halkán beszél, de kifogástalan magyarsággal. Öccse, az orvos, ki az utóbbi években már levelezésben állt vele és aki már most is hallott egyet-mást a bátyjától, szól közbe néha-néha, élénken. Most is magyarázza:

— Ott ugyanis az európai valami ezermesternek nézik. Természetszerűleg elvárják tőle, hogy mindenhez ért.

— Modern intézet volt? — kérjük.

— Tulajdonképpen nekem kellett megapoznom, — mondja erre Jäger János volt timisoarai biztosítási hivatalnok. — Nemcsak a vakok írását tanítottam, hanem nálam végezték a négy elemi osztályt. Ötödikbe már a nyilvános iskolába küldtem őket. Ott nem akarták befogadni. Nemsokára rá azonban már megmondták, hogy az én vak gyermekeim — tanítványaim — a legjobb tanulók az osztályban! Száznyolcvanöt vak volt az intézetemben. Küldtek más városba is, hasonló intézetet megalapozni... Annaira nélkülözhetetlen, vagy mondjuk, specialista voltam, hogy nem kellett a „szervezetbe” sem belépnem... Pedig állami állásban voltam. Egyszer aztán — elmentem onnan. Leköszöntem s a középázsiai Frunzába utaztam. Hogy közelebb legyek. Mert hiszen

hazatérni akartam. Egy iskola adminisztrátora lettem.

— De nem parancsol egy kis orosz dohányt? — vág közbe az orvos s egy fekete dohányzacskót hoz.

Várakozóan tekint reánk.

Dohány! Dohány? Sok fehér szár összegyűjtve, valami barnás is van közté.

— Van ebben burgonya levele is, — bizto-

Ameghosszabbított

terminust mindenki használja ki és augusztus 1-ig egyenlítsse ki a II-ik félévi díját, hogy az alanti nyereségek kisorsolásában résztvehessen:

1. az ősszel megrendezendő párizsi társasutazásunk alkalmával ingyen vasúti menetjegy Oradától Párizsig és vissza 4500 lei értékben;
2. 7 napos teljes pensio a vadregényes Gyilkostónál;
3. 5 napos teljes pensio a gyönyörű Püspökfürdőn. (Rádiumos meleg fürdők reuma, köztvény, stb. betegek részére. Hullámfürdő).
4. Fekete Károly festőművész „Naplemente csépléskor” című gyönyörű pasztellképe művészeti keretben;
5. Könyvosztályunkból tetszés szerint választható könyvek, 1000 lei értékben.

A sorsoláson a hátralékos előfizetők is résztvehetnek, amennyiben hátralékaikat befizetik és az év végéig előfizetnek.

Ezenkívül a sorsolásra való tekintet nélkül, mindenkinek, aki az év végéig szóló előfizetési díját beküldi, 300 lei helyett 75 leiért (és 10 lei portó) küldjük meg Szekfi Gyula: „Bethlen Gábor” című nagyszerű kötetét, sőtéték művészeti vászonkötésben, arany nyomással.

sít a hazatért hadifogoly. Es sorfalat kell érte állni. Ez pedig még protekciós is! Itt a papíros!

A papíros: kissé likacsos, vékony csomagolópapír. Rágyújtunk. Szó sines róla: el lehet szívni! Csak egy kis paprikaíze is van...

— Feleségem orosz asszony, a leányom német iskolába járt, németül és oroszul tud. Velem jöttek, hazatértünk. Egészen fiatal, huszonegy éves voltam, amikor innen, ebből a házból elindultam. Azóta husz év telt el, azóta a szüleim is a temetőben nyugszanak. Az imént voltam meglátogatni a sírjukat... Es voltam a

városban is. Istenem, sokminden megváltozott. De nagyon meg voltam hatva. Láttam a kereskedelmi iskolát is, amelyben annakidején tanultam... Ez az én regényem, kérem...

Román állampolgár.

Hogy jött haza Jäger János biztosítási tisztviselő, exhadsergyszállító, vakokintézeti igazgató?

1928 óta lehetséges az Oroszország és Románia közötti direkt levélforgalom. Azóta levelezett is az öccsével. Jäger Ferenc dr orvos egyengette az utat. Tisztáztatta bátyja és annak családja állampolgárságát. A külügyminisztérium román útlevélet állított ki nekik. Ezt a lengyel követség útján juttatta el Oroszországba. Az út szabaddá vált... A volt hadifogoly elindult... Feleségének többen szóltak, el ne menjen, hiszen mindenütt másutt sokkal rosszabbak a viszonyok, mint Oroszországban... Mégis elindultak. Az orosz határon elvették a pénzüket. Jó, régi aranyrubeleket. Jägerék azonban tettek róla, hogy maradjon a holmijuk közt rubel is... Es Varsóba érkeztek: egy ámulat! Nem tudtak kijönni az ámulatból!

— A leányom tizennégyéves — mondja a volt hadifogoly, — iskolázott, zongorázik, de nem látott még életében fehérkenyeret! Csak most, Varsóban először! Es a fényes kirakatok! Aludni sem akart, csak az utcákon járni... Ez itt, a papírban: orosz kenyér. (Valami fekete csontszerű dolgot mutat). Az iskolákban nincsen tankönyv, csak kettő-három egy-egy osztályban. De ujság, ujság, az van elég! Csupa propaganda-ujság. Az ujságpapír általában — cigarettapapír is. Es írka nem lévén, az ujságok széleire írják az iskolákban!...

S a templomok?

— Katolikus vagyok, — vallja Jäger János — és a családom is katolikus. Az orosz határon nemcsak a rubeleket szedték el tőlünk, hanem egy Mária-érmet is. „Fölösleges”. Hiszen három templom volt a városban, ahonnan jövök. Az egyikből raktár lett, a másikból szálloda, a harmadikból most alakítanak — fürdőt. A propagandairatok szerint Oroszország a világ eldorádója. Uram: Varsóban első dolgom volt ruhát vásárolni. Minden, ami rajtam van, onnan való. Hiszen Oroszországban fehérnemű sincsen, olyan értelemben, ahogy azt mi, itt ismerjük. A feleségem, sajnos, megbetegedett az úton, a leányom pedig: itt jön ni!

Nyurga, mosolygó kisasszonyka lép be. Kérdésünkre németül felel. Hogy igen-igen tetszik neki itt minden. Es itt is akar maradni.

Egyet sóhajt a volt hadifogoly:

— Sok minden megváltozott. Amikor elmentem, tízéves volt az öcsém. Ma orvos. Es: igen! Bucurestin át jöttem, már Varsóból táv-íratoltam. Tudtam, hogy az öcsém vár a pályaudvaron. De: talán meg sem ismerem! Akkor gyerek — most orvos! Es mégis. Ahogy a vonat berobogott a pályaudvarra: én voltam az, aki a vonat ablakán át ráismertem!... Ráismertem: de nagyot dobogott a szívem!...

Schiff Béla.

Ujból kapható!

A SZT. ISTVAN-TÁRSULAI KIADASÁBAN
A TELJES LATIN-MAGYAR

«MISSZÁLE»

A Római Miskönyv szerint; az új Szentirastordítás felhasználásával, fordította, bevezetéssel és magyarázatokkal ellátta Dr Szunyogh X. Ferenc O. S. B. Terjedelme 1488 l.

Érzésvászonkötésben, vörösmetszéssel 250 lei | Finom bőrkötésben, vörösmetszéssel 480 lei
Érzésvászonkötésben, aranymetszéssel 280 lei | Finom bőrkötésben, aranymetszéssel 540 lei
és portó.

Megrendelhető, esetleg részletfizetésre is az

ERDÉLYI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYÁNÁL

HIREK

Központi szerkesztőség és kiadóhivatal

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Bellőidő: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hóra 70 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepen 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Felöltszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**

Csujti szerkesztő: **dr. Sulyok István**

Csuj, Piața Unirii 13. — Telefon 802.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza. Csakis válaszbelvege magánlevelekre válaszolunk.

IDŐJÁRÁS. A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint a következő 24 órára várható időjárás: Nyugati széllel és változó felhőzettel, helyenként zápor és zivatar várható. A hőmérséklet változatlan.

Zürichi zárlat. Párizs 20.22 háromnegyed, London 15.46 egynegyed, Newyork 306 háromnegyed, Brüsszel 71.70, Milánó 26.31 fél, Madrid 41.90, Amszterdam 207.60, Berlin 118.80, Bécs — schilling 57.30, Prága 12.74, Varsó 57.97 fél, Belgrád 700, Bucuresti 305.

Cisar érsek Radnán. Radnáról jelentik: Vasárnap Cisar Sándor érsek a községbe érkezett és magánlátogatásban járt Lugojeanu Livius erdőmérnökknél, aki a birtokainak ügyét intézi. Az érsek, aki Durkovic Antal kanonok társaságban jött, Radnáról egyenesen a Fekete tenger partjára utazott, ahol Valerio Valeri pápai nunciust vendége lesz. Ilyenformán az érsek oradeai látogatása elmarad.

A csujti nyugdíjasok kéri június járandóságukat. Csuj. Saját tud. A nyugdíjasok még most sem kapták meg június havi illetményeiket s Pop Valér a nyugdíjbizottság elnöke szerdán a következő szövegű táviratot intézte M. Constantinescu államtitkárhoz: „Június havi nyugdíjak még nem érkeztek meg, szíveskedjék kiutalásukról azonnal intézkedni”. Az elmaradt nyugdíj körülbelül hét-nyolc milliót tesz ki s összesen háromezerháromszáz nyugdíjas van Clujon, akik már napok óta tömegesen ácsorognak a nyugdíjpénztár előtt.

Byrd tengernagy megbetegedett. Londonból jelentik: Byrd tengernagy délsarki jégkunyhójában súlyosan megbetegedett. Byrd a Little Amerika nevű táborból eltávolodott s egyedül mintegy 123 mérföldnyire előre ment, ahol beásta magát egy jégkunyhóba. Most szikratávirón jelentette, hogy baj van az egyik karjával s expedíciót kért, amely a táborba visszazárlt.

* **A sibiui (nagyszabeni) „Sancta Ursula” német tannyelvű intézet 7 osztályu elemi leányiskolával, 4 osztályu gimnáziummal és továbbképző tanfolyammal működik.** Az intézetnek nyilvánossági joga van — elemi iskoláját és gimnáziumát miniszteri engedéllyel nem-német anyanyelvű tanulókat látogatják, a továbbképző tanfolyam nyelvkülönbség nélkül vesz fel növendékeket. Utóbbi tanfolyam jó alkalmat nyújt a német nyelv elsajátítására, valamint továbbtanulásra a román- és francia nyelvben. Tantárgyai e nyelveken kívül: mennyiségtan és könyvvitel, gyorsírás és gépírás, kézimunka és szabás-varrás, háztartás és főzés, raj-, festés és széprás, zene, torna, stb. A tanítás nyelve az egész vonalon német nyelv, az internatusi tanszék is kizárólag németül folyik. Az internatusról bővebb tájékoztatást készséggel küld az igazgatóság. Cím: Sancta Ursula, Sibiu, Str. Regele Carol II. 42-46.

Tizenöt görög repülő látogatása. Bucuresti. Saját tud. Szerdán delután hét görög repülőgép érkezik a fővárosba, tizenöt görög pilótával. Fogadtatásukra megjelennek a polgári repülőársaságok megbízottai és a katonai repülők küldöttsége.

Szeretből ellopta gazdája gyermekét. Szegedről jelentik: Szabó Etel háztartási alkalmazott Weinberger Emilné, makói edénykereskedő feleségének lakásáról ellopta annak Manó nevű kisfiát s megszökött vele Szegedre. A szegedi rendőrség szerdán éjjel elfogta Szabó Etelt, aki hosszús faggatás után elmondta, hogy azért rabolta el a gyermeket, mert annyira szerette, hogy nem tudott volna megválni tőle. Megtudta ugyanis, hogy a gyermek édesanyja a kisfiával együtt Romániába szándékozik menni s ő nem tudta elviselni a gondolatot, hogy többé ne lássa a gyermeket. A kisfiút megtalálták annál a családnál, ahol a leány elhelyezte. Szabó Etelt tartóztatták.

Arculütötte a vizsgálóbíró előtt. Sátmar. Saját tud. Freund Márkus, a Valea lui Mihairól (Ermihályfalváról) megszökött s a napokban hazakerült milliós család ellen megindult a feljelentések lavinája. A sátmari vizsgálóbírónál az eddigiekén kívül a következő valea lui mihai (ermihályfalvi) károsultak tettek feljelentést: Feldmann Jolán 200 ezer lei, Róth és Singer 180 ezer lei, Grünfeld Béla 70 ezer lei, Herskovits Eizik 50 ezer lei, Adler Wolf 46 ezer lei és özv. Rosenthálné 60 ezer lei elsikkasztása miatt. Ezeket a károsultakat hétfőn szembesítették Freunddal, aki azonban csak az Adler 46 ezer leinél az elsikkasztását ismerte be, a többi pénzről nem akart tudni. Amikor Grünfeld Bélával szembesítették és Freund ismét tagadni próbált, az elkeseredett ember elvesztette az önuralmát és a vizsgálóbíró jelenlétében hatalmasan arculütötte Freundot.

Változások az angol diplomáciai karban. Londonból jelentik: A kormány több változtatást eszközöl az angol diplomáciai karban. Eszerint az eddigi teherani követ Bucurestibe kerül. A bucuresti követ viszont a stockholmi képviselőt veszi át. A mexikói követet a kormány Rigába helyezte át. Az összes balti államokra kiterjedő jogkörrel. A balti államok eddigi angol követe Teheránba kerül.

Megdobálták a gyorsvonatot. Bucuresti. Saját tud. A cernaut-bucuresti gyorsvonat kocsiablakait Darmanesti állomás előtt ismeretlen támadók kövekkel bezúrták. Egy harmadosztályu utas súlyosan megsebesült. A vizsgálat megindult. Lehetséges, hogy pástor gyerekek éretlensége volt csupán s nem komoly szándék vezette a dobálókot.

A csökmői temetőben tizenhét holttestben találtak arzént. Debrecenből jelentik: A debreceni királyi ügyészségen a csökmői arzénos gyilkosságok eddigi nyomozásáról most készült el a jelentés, amely megállapítja, hogy a tíz hónap óta tartó vizsgálat, a magyar Bihar megyében levő Csökmőn és Komádiban húsz kihantolás történt és 17 esetben kétséget kizáró módon kimutatható, hogy a kihantolt személyek arzénmérgezésnek áldozatai lettek. Arzént találtak a következő csökmői, illetve komádi lakosok holttestében: Arzénal ölték meg a 75 éves legidősebb H. Papp Istvánt, a 42 éves H. Papp Károlyt, a 45 éves L. Kiss Lajost, a 13 éves L. Kiss Esztert, a 14 éves L. Kiss Lajost, az 52 éves id. H. Papp Istvánné, született Csontos Juliannát, a 21 éves Z. Nagy Juliannát és a 22 éves I. Nagy Bálintot, a 26 éves I. Nagy Imrét, az 57 éves I. Nagy Bálintot és a 67 éves I. Nagy Bálintot, míg a nyolchetes H. Papp Imrét ópiumfőzettel tették el a láb alól. Arzént találtak továbbá a 14 hónapos Sz. Nagy Pirok és a 43 éves Z. Nagy Bálint holttestében. Ezenkívül a 8 hetes Löwy Magda és a 63 éves Györi András holttestében is. A nyomozásnak első része ezzel lezárult, illetőleg befejezettnek látszanak azok az ügyek, amelyek a H. Papp családdal voltak kapcsolatban. Most a nyomozás másik részére, a H. Papp-családon kívül állókon elkövetett mérgezésekre kerül sor és jövő héten újabb két hantolást végeznek Csökmőn.

Belefullt a Szamosba egy faipariiskolás tanuló. Sátmar. Saját tud. Mihoc Joan és Butean György, a sátmari faipariiskola növendékei vasárnap delután az uszodánál fürdtek a Szamos vizében. Négy óra tájban elindultak a vízben a túlsó part felé. A víz közepe táján voltak már, amikor valaki utánuk kiáltott, hogy forduljanak vissza, mert arrafelé a víz nagyon mély. A két fiu megpróbált visszafordulni, de a víz sodra elkapta őket s Mihoc fuldokolni kezdett, Butean pedig segítségért kiabált. A parttól csónakokkal mentek a segítségükre, de Mihocot már nem lehetett megmenteni, elmerült. Mihoc 21 éves volt és a faipari iskola VI. osztályának egyik legszorgalmasabb növendéke. Halálát Certesen lakó édesanyja, özv. Mihoc Simonné gyászolja.

Schütz Antal dr. :

ISTEN

a történelemben

10 előadás

Ára 110 lei.

Kapható: Könyvosztályunknál.

Feljegyzések

A párizsi Le Temps egyik közelebbi számában (VII.—18.) M. Chastanet, Isère megye képviselője nyílt levelet intéz Doumergue miniszterelnökhez:

„A Grand Chartreuse kolostor — szól a levél — vissza kell adni azoknak, akik építették, olykor vérüknek árán. Azoknak, akik évszázadokon keresztül munkájukkal, imáikkal, kegyességükkel lelket adtak e falaknak... Így parancsolja ezt a józan ész s maga az egyszerű jó érzés is... Avagy talán azt hiszi valaki, hogy Dauphiné tartományban akadhatnak annyira gyűlölködő, annyira vak polgárok, akik ezeknek az igazságát nem látják be s szembe-szegühetnének az egyetlen logikus megoldással? Az eféle ellenzékiiségnek ma már semmi értelme s ezért hatása sem volna...! Azonkívül pedig ma már nem arról van szó, hogy a karthauziak visszatérhetnek-e Franciaországba, mert hiszen már régen visszatértek s elfoglalták aine-i s duvar-i kolostoraikat...!”

Chastanet képviselő, aki ezeket a sorokat írja, még nemrégiben a Blum-féle szocialistapártnak volt a tagja. Ma így beszél „szocialista vagyok, ki szakítottam minden szektával s minden párttal egy véleményen maradtam, azonban a legtisztább szocializmus szellemével, ami a kereszténységből árad”.

A lap pedig, amelyben ezek a sorok napvilágot látnak, nem a La Croix, sem a l'Aube, hanem az a politizáló organum, amely igen közel szokott állani a francia hivatalos körökhöz.

Tünet ez, amelyet jellemzőül el kell fogadnia annak is, aki magát a követelést — a karthauziak nagy kolostorának s híres szeszparló üzemének visszaszadását — netán közönyösen nézné. (Skin.)

Megmarta a vipera. Mercurea-Ciuc. (Csikszereda). Saját tud. Esztán Nándor cozmeni (csikkozmási) gazdálkodó 26 éves felesége szénaszállítás után málnát szedett az erdőben. Jobb lábát vipera marta meg, amely után percek alatt eldagadt az egész láb. Gyorsan orvoshoz vitték és injekciókkal akadályozták meg a további fertőzést azonban az asszony állapota izy is aggodalmra ad okot.

Csődbe jutott a Gaumont filmvállalat. Párizsból jelentik: Franciaország legnagyobb filmvállalata a Gaumont, csődbejutott. A vállalat — amelynek alapítókéje 80 millió frank és negyven mozivállalat tartozott a kötelékébe — már hónapok előtt nehéz helyzetbe került, de akkor a francia jegybank a kormány utasítására kiségitette.

Bármilyen könyvrendelést csakis az összeg előzetes beküldése vagy annak utánvételezése mellett teljesíthetünk. Az Erdélyi Lapok könyvosztálya.

Féltékenységi drámák Oradeán. Oradeán két halálos-végű szerelmi dráma játszódott le szerdára virradó éjszaka. A Francia-sor 18. szám alatt, Szabó Márton 31 éves géplakatos, féltékenységből fejszével agyonverte 28 éves, feltűnően szép feleségét, majd önként jelentkezett a rendőrségen, ahol radóbbenne borzalmas tettere, teljes apátiába esett. Szabó Márton már hosszú idő óta beteges féltékenységgel kinozta teljesen ártatlan feleségét s így napirenden voltak közöttük a családi jelenetek. Tulajdonképpen minden ok nélkül veszték össze kedden este is; miután lefeküdtek, a beteges féltékenység örülete annyira kinozta a szerencsétlen férfit, hogy képtelen volt elaludni s három óra tájban szinte elvakulva az örület lázában, kiszökött a fűszekre és magához vette a fejszét. Felesége és 5 éves kislánya még aludtak, amikor visszatért; felesége haját kezéjére csavarta s a megrémült asszonyt így rangatta fel almából. Az asszony kétségbeesve ordított és menekülni próbált, a halálraíjedt kislány sírógörcsöt kapott, de a felbőszült férj kezében már megvillant a fejsze s bezúrt a szerencsétlen asszony bal halántékát, összetört arcát pedig előtötte a vér. Amikor az örvény Szabó Márton öt éves, szőke leánykáját véres kezeivel átölelte s az udvarra vitte, az éjszakai sikoltásokra már összefutottak a szomszédok. — A második féltékenységi tragédia is a közelben játszódott le, úgyhogy a Francia-sornak szerdára virradóan rettenetes éjszakája volt. Szabó Mártonék házához alig ötven lépésnyire egy parcellán nemrégiben új házacska épült, ahol feleségével és két kis gyermekével Sutea Paul, a 85. gyalogezred őrmestere lakott. Közöttük is napirenden voltak a kétségbeesett féltékenységi jelenetek s az asszony több alkalommal kénytelen volt hazulról elmenekülni. Kedden este itt is újabb családi botrány tört ki, ami az éjszaka folyamán többször is megismétlődött. Amikor az asszony már nem bírta tovább férje kintzásait, ismét elmenekült hazulról s hajnalban, amikor hazatért és lopva be akart szólni a szobába, megdöböntő kép tárult szeme elé. A szerencsétlen őrmester, elkeseredésében, az ágy fölött egy szőre felakasztotta magát. Katonai bizottság szállt ki a helyszínen, hogy bevizsgálja az öngyilkosságot.

* Székrekedésnél, gyomorrontásnál, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, májduzzanatnál, vértódulásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a **Ferenc József** viz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságát egyesíti magában s így állandó használatra — különösen jól táplált, kővér férfiaknak és nőknek — feltétlenül alkalmas.

Székely életrevalóság. Mercurea-Ciuc (Csikszereda). Saját tud. A Harghita hegység sziklacsoportozataiban utburkolásra kiválóan alkalmas gránitkőretegződés van, amelyet Olaszországból jött „taliánok” termeltek ki igen nagy szakértelemmel. Napszámokként falusi székelyeket alkalmaztak fuvarozásra. A székelyek addig lesték a „taliánok” ügyeskedéseit és a kőzetek szakszerű repesztését, hogy maguk is megpróbálkoztak vele. Szakértők szerint most felülmulják mestereiket és vannak közöttük, akik napi 200—240 lei bért is megkeresnek. Az eddig csak a mardarak által megközelített sziklaóriások különben tulajdonosoknak, a ciceui (csiksesicsói) közbiztoságnak is jelentős haszont hoznak.

Elfogták a sikkasztó ügynököket. Tegnap megírtuk, hogy Altmán Cecília, az oradeai „Cehoslovaca” ablakredőny és textilüzem tulajdonosnője feljelentette az ügyészségen Ungár Bertalan és Fogel Jakab nevű ügynökeit, hogy közel félmillió leit sikkasztottak tőle és a pénzzel eltűntek. Az oradeai rendőrség körözőlevelet adott ki ellenük. Kedden délután azután a rendőrség a sátmari rendőrségtől értesítést kapott, hogy a két ügynök ott a sikkasztott pénzzel új vállalkozásba kezdett. Őrizetbe vették őket és átszállították az oradeai ügyészség fogházába.

Egészséges, bő gabonatermés

ARZOPOL száraz-pácoló szer

használatra nélkül elképzelhetetlen.

Többlettermés!

Egészséges magvak!

Mérsékelt ár!

Gyártja: Moskovits Ipartelepek Rt. Oradea

Kapható:

Andrényi Károly és Fiai Rt., Oradea.

Titokzatos aranylopás a Niluson. Londonból jelentik: Rejtélyes aranylopás történt Kairó közelében, a Niluson. Kedden este kényszerleszállást végzett a Niluson egy repülőgép, amely haterzer font aranyzárkót vitt volna Afrikából Londonba. Bár a repülőgép egész éjszakán át rendőri fedezet mellett volt a vizen, az arany mégis eltűnt. Az egyiptomi hatóságok lázasan nyomoznak az ügyes tolvaj után.

Egy katonatiszt és Jakabffy Vilma kémkedési püze. Cluj. Saját tud. Kedden írta alá a IV. katonai hadtest vezénylő tábornoka azt a végleges határozatot, amely kémkedés és kémkedésre való felbujtás büntetésével vádolva hadbíroság elé állítja Stavrescu Eugent, az oradeai 34-es tüzérezred hadnagyát, Jakabffy Vilma egy Timisoaráról elszármazott táncosnőt — akinek apja Budapesten élő nyugalmazott kuriai bíró. A nagy feltűnést keltett kémkedési ügyben három oradeai tisztviselő is szerepel. A múlt évben történt, hogy Stavrescu hadnagyot, a timisoarai tiszt továbbképző iskolába küldték. A fiatal katonatiszt beleszeretett Jakabffy Vilma táncosnőbe. Az előléptetett hadnagy később ismét visszakerült oradeai ezredéhez, a táncosnő is búcsút mondott férjének és követte a hadnagyot. Súlyos anyagi helyzettel küzdöttek s a vádirat szerint az asszony oldotta meg a szerelem gazdaság problémáját, mert egy szép napon felutazott Budapestre és érintkezésbe lépett a katonai kémiroda egyik huszártisztjével, akinek elmondta, hogy egy tüzérezred szerelmes belé és rendkívül fontos adatok birtokában van. Állítólag létre is jött a megállapodás és Jakabffy Vilma három címet hagyott Budapesten, akiknek a pénzt küldhetik. Ettől a naptól kezdve újból reledült az élet és a katonatiszt az asszonnyal ugyszólván minden jobb szórakozó helyen megfordult. Az állambiztonsági közegek azonban megfigyelés alatt tartották őket és három héttel ezelőtt egy éjszaka mindkettőjüket letartóztatták. Eddig szól a vádirat. A fiatal katonatisztet és a táncosnőt egyenesen a clujai hadbíroságra szállították, ahol Dumitrescu alezredes, katonai ügyész és Barbu kapitány, vizsgálóbíró hallgatták ki őket. A vallások eredményeképpen még három egyént letartóztattak. A tárgyalást július 30-ára tűzték ki. Eddig több, mint harminc timisoarai és oradeai tanut idéztek be.

Gesztenye faóriás.

A fenti gesztenyefaóriás Hitzackerben van, az Elbe folyó mentén. Állítólag 300 esztendő.

Dillinger és árulója: a vöröshaju nő.

Csikágóból jelentik: A közszemlére kitett *Dillinger* holttestét kedden a kíváncsiak ezrei nézték meg. A közfigyelem most egy titokzatos vörösrühás nő felé irányul, aki elárulta Dillingert s aki a nyomravezetőnek kitűzött 25 ezer dolláros jutalmat megkapja. Dillinger bandájának tagjai vérbosszút esküdtek a lány ellen, akit most állandóan rendőrök őriznek, hogy baja ne essék. A vöröshaju, vörösrühás leány bement a előre telefonon a rendőrségnek, hogy melyik moziba megy a hírhedt rabló, de a detektívek nem ismerték fel, anyyira elváltoztatta az arcát az utóbbi időben. Erre a leány bement a telefonon, hogy zsebkendőjével fog jelt adni. És amikor a gangster barátaival és két nővel jött ki a moziból, a vörösrühás leány követte s az ajtóban zsebkendőjével megadta a jelt, amire a detektívek hozzáugrottak s több lövéssel leterítették, mielőtt revolverét elővehette volna. A gangsteren csak fehér vászonnadrág és ing volt és a hőség miatt nem vette fel golyófogó páncélíngét az inge alá.

* A sátmari nyilvánossági joggal bíró római katolikus leányiuceum I—VII. osztályu román sectiójába és I—IV. oszt. magyar tagozatába az egész szünidő folyamán lehet jelentkezni. A román sectióba bármilyen vallásu és nemzetiségű tanulók beiratkozhatnak. A magyar tagozatba csak magyar nemzetiségűek, kik augusztus 10-ig feltétlenül küldjék be irataikat. Az irgalmas nővérek vezetése alatt álló leányintézetéről, különösen a liceumról, tájékoztatást küld az igazgatóság. (Str. Stefan cel Mare 13.)

Harsányi Lajos

A NEMPORLADÓ KEZÜ KIRÁLY

(Szent István király
életregénye.)

Ára gyönyörű diszkótésben
150 lei.

Kapható: könyvosztályunkban.

Mégis letárgyalják Candea dr volt egészségügyi vezérfelügyelő visszahelyezési perét. Timisoara. Saját tud. Candea Aurél dr volt bányászati egészségügyi kerületi vezérfelügyelő tudvalevőleg állásába való visszahelyezéséért pert indított a királyi táblánál, mint közigazgatási bíróságnál. Egy nappal a tárgyalás előtt megérkezett a miniszteri leirat, amely szerint Candea dr annakidején történt kinevezését revízió alá vonták és megsemmisítették. Az egészségügyi vezérfelügyelőség ezt a leiratot prezentálta a tárgyaláson és kérte a per beszüntetését. A tábla kedden hirdette ki a döntését. Kimondotta, hogy letárgyalja a pert és a miniszteriumtól bekéri a Candea dr kinevezésére vonatkozó összes iratokat. A tárgyalásra így valószínűleg csak októberben kerül a sor.

A szovjet fejleszti az állattenyésztést. Moszkvából jelentik: Hivatalos adatok szerint Oroszországban jelenleg 132 ezer kollektív állattartó működik, vagyis a fennálló kollektív gazdálkodásoknak majdnem fele társulati farmot is tart fenn. Ezeknek a farmoknak a szarvasmarhaállománya az 1931 évi 5.4 millió darabról 6.4 millióra, sertésállománya pedig 2.1 millióról 2.9 millióra emelkedett. A juhállomány ugyanakkor majdnem megötszörözött. 1932-ben 100 tehénre 51 életben maradt borjú jutott, amely szám 1933-ban már 73-ra emelkedett. 1931-ben anyasertésként 2.5 malac volt az átlag, ami 1933-ra már 4.2-re emelkedett. A borjúelhullás százaléka 1932-ben 29.7 százalék volt s ez 1933-ban 19.7 százalékra ment vissza. A kollektívfarmok 1932-ben 894 ezer tonna tejet termeltek, 1933-ban pedig már 928 ezer tonnát. A hustermelés ugyanakkor 123 ezer tonnáról 200 ezer tonnára, a gyapjútermelés pedig 7.300 tonnáról 9.300 tonnára emelkedett. A kollektívfarmok a kötelező állami beszállítás során a husnak 20 százalékát, a tejnek 36 százalékát és a gyapjúnak 42 százalékát szolgáltatották be. A most elrendelt állatszámolás alkalmával igen sok farm igyekezett a létszámot eltítkolni, amire a szovjet a legszigorúbb megtorló intézkedéseket rendelte el.

IDÉZÉS.

Cetățuia (Csikcsatószegei) születésű és ismeretlen helyen tartózkodó *Bors Julianna* alperestellene férje, Kőrödi Dénes által indított házassági perében Alba-Iuliára (Gyulafehérvárra, 1934 augusztus hó 10-re, a szentszéki tanácssterembe (Jerichó-pület) kihallgatásra ezennel megidézzük. Meg nem jelenés esetén elmakacsoljuk és a pert távollétében is lejárattjuk.

Alba-Iulia, 1934. július 4-én.

Imre László
actuarus.

dr Szabó György s. k.
index subdelegatus.

KÖZGAZDASÁG

A francia elvámolással kapcsolatos illetékek reformja

Párizsból jelentik: A francia *Journal Officiel* f. hó 18-iki száma rendeleteket közöl, amelyek az 1934. július 6-iki, a pénzügyi reformra vonatkozó törvény 6-ik szakaszának (az elvámolással kapcsolatos illetékek) végrehajtási utasításait tartalmazzák. Az első dekrétum hatályon kívül helyezi az eddig érvényben volt következő melléklettelékeket: *Taxe de statistique, Taxe pour le développement du commerce extérieur, Droit de timbre, Droit de permis, Droit de magasinage, Droit de garde, Taxes de plombage et d'estampillage* és *Redevance pour dérogations particulières aux prohibitions*. Ezek helyébe egyetlen közös illeték beszédését írja elő „*Taxe de statistique, de formalités douanières et de timbre*” elnevezés alatt. Az új illeték *Frs. 1-et tesz ki bruttó 1000 kg.-ként, vagy 1000 kg. töredék után, azonban amennyiben az áru egyáltalában vámköteles, nem lehet kevesebb, mint az áru után fizetett vám 25%-a*. Tranzitárúk után az illeték 50 centimes bruttó 1000 kg., vagy annak töredékére. Szabad raktárakban elhelyezett áruk csak az onnan

való kilépés után fizetik az illetéket. Az új illeték érvénye Algírira is kiterjed.

A második rendelet szerint „*Droits de l'importation*” elnevezés alatt a vámmal együtt szedik be az eddig is érvényben volt különféle foglaltsági adókat, a *taxe intérieure*-öket és hasonló illetékeket, még pedig a vámkokra érvényes egységek alapján. Ezeknek egyrésze megváltozik. Ezen illetékek közül a román kivitt a következők érdeklik: *Surtaxe de compensation sur les alcools, Surtaxe sur les vins de liqueurs, Taxes spéciales sur les peaux brutes et les laines de moutons, Droit de consommation et taxe de raffinage sur les produits contenant du sucre*.

Egy külön rendelet a vámdeklaráció kiállításokkal kapcsolatos visszaélések elkerülése céljából újabb szabályokat ír elő és büntető rendelkezéseket tartalmaz.

Ezen rendelkezések 1934. augusztus 1-én lépnek életbe.

Részletes felvilágosítással szolgál a Hivatal kereskedelempolitikai referense.

Búzaversenyt rendez az aradi Mezőgazdasági Kamara

Arad. Saját tud. Az aradi kerületi mezőgazdasági kamara elhatározta, hogy búzaversenyt rendez az 1934 évi termésből, a kerülethez tartozó három megye, vagyis Arad, Bihar és Hunedoara megyék gazdái között. A versenyen a kis, közepes és nagybirtokosok egyaránt résztvehetnek. A verseny célja megállapítani, hol, milyen földön és kinek termett a legjobb buza. A verseny gazdasági szempontból nagy jelentőséggel bír, mert a termények nemesítésére irányuló munkát, amit a kerületi mezőgazdasági kamara végez, fellendíti. A gazdáknak 2 kilogramos mintát kell beküldeni, amelyeket a kamara vegyileg megvizsgál. Miután a vizsgálatot megejtették, vándor mintakiállítást tartanak először a három kiállító megyében, majd az ország többi részén, később pedig résztvesznek a külföldi importállamok gazdasági kiállításán.

A legjobb minőségű búzát termelő gazdák díjként pénzt és diplomát kapnak. Romániában első esetben történik, hogy ilyen versenyt rendeznek és ezt rövidesen követni fogja a gyümölcs, zöldség, virág és állatkiállítás.

Angliába importált árúk márkázása

Londonból jelentik: Az angol parlament elé rendelet-tervezetet terjesztettek, amely a márkázási törvényben (*Marchandise Marks Act*) nyert felhatalmazás alapján megtiltja az alant felsorolt árúknak Angliába való bevitelét, illetve árusítását, ha csak azoknak származása a rendelethez előírt módon az árúknak megjelölve nincs. A rendelettervezet a megzavartatás esetén annak keltétől számított

a) három hónap elteltével lép életbe, azonban a rendelet kelté előtt importált árúkra nézve csupán kilenc hónap után, az I. csoportban felsorolt árúkat illetőleg és

b) három hónap elteltével, vagy 1933 március 1-én (aszerint, melyik a későbbi időpont) a II. csoportban felsorolt árúkra nézve.

I. csoport: szövött darabárúk, részben vagy egészben pamutból, gyapjuból, selyemből, műselyemből, lenből, kenderből, jutából, akár bevonva, festve, impregnálva, vagy más módon kezelve, akár nem.

II. csoport: szövött szalagok, mint fent, valamint ezekből és az I. csoportbeli árúkból készített következő árucsoportok: asztalneműek, ágyneműk, konyhaneműk, törülközőfélék és egyéb árúk, mint zászlók, zsebkendők, sálók, takarók, bútorvédők, zacskók, pelenkák stb.

Emelkedett az oradeai Árutőzsde forgalma

Tegnap délben tartotta rendes havi ülését az oradeai Árutőzsde, *Niste* Iacob elnöklöte alatt.

Friedmann Hermann, sörgyáros, a tőzsde-tanács alelnöke, napirend előtt tolmácsolta a tanács üdvözlését és szerencsekívánatait *Niste* Iacob és *Zavislag* Adolf elnököknek abból az alkalomból, hogy őket a kereskedelmi és iparkamara javaslatára, a tőzsde fejlesztése körül kifejtett érdemeikért *Ófelsége* magas királyi rendelettel a *Meritul Commercial* si *Industrial* első osztályu érdemével tüntette ki.

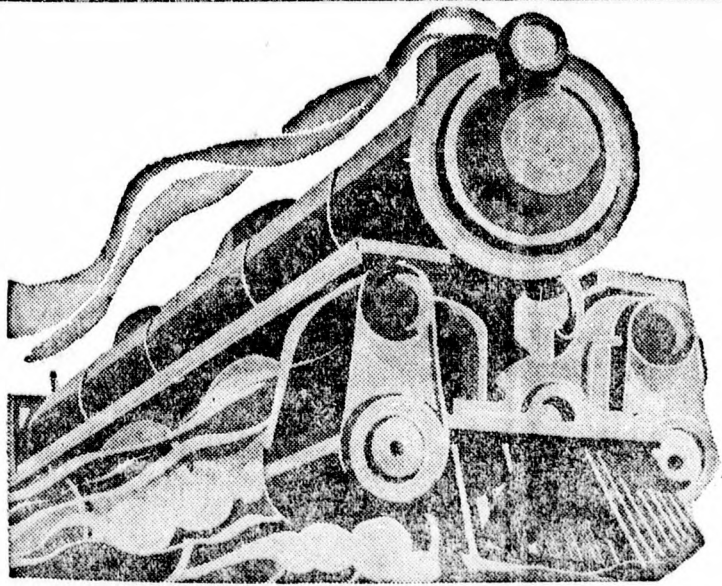
Zavislag Adolf társulati elnök javaslatára a Tanács az üresedésben lévő hivatalos közvetítői állásokra két újabb pályázó kérvényét terjesztette fel az illetékes minisztériumnak.

Papp János titkár tesz ezután jelentést a tőzsde működéséről, amelyből kitűnik, hogy az ez évben bejegyzett gabonaművek mennyisége túlhaladja a 3700 vagónt, 131.294.372 lei értékben.

A szakértőbizottságok 180 expertizt tartottak, míg a tőzsde bíróságához június 30-ig 31 keresetet nyújtottak be.

A tőzsde tanácsa nagy megelégedéssel vette tudomásul a titkári jelentést, amely szerint az ez évi forgalom jóval túl fogja haladni a tőzsde eddigi forgalmát.

Angol-orosz áruforgalom az első felében. Londonból jelentik: Ez év első felében a szovjet részére 4.76 millió font értékű árurendelés történt Angliában, míg a multévi összes rendelések értéke mindössze csak 5.08 millió font volt. Különösen ki kell emelni a nyersgumivásárlásokat, amelyek értéke a mult év első felében 0.17 millió font volt, ez év első felében pedig 1.15 millióra, tehát hétszeresére emelkedett. Gépet és üzemi berendezéseket 0.77 (multévben 0.14), nem vastartalmú fémeket 1.15 (0.7) és textilárut 0.24 (0.17), teát pedig 0.59 (0.49) millió font értékben vásároltak az oroszok ez év első felében.

Az „Erdélyi Lapok” őszi nagy társasutazása

PARIZS-ba és LISIEUX-be

Utirány: Oradea—Budapest—Wien—(Svájcon át) Párizs, Lisieux—Párizs—Strasbourg—München—Bécs—Budapest—Oradea.

Indulás: 1934 augusztus 27-én hajnali 1 óra 30 perckor Oradeáról.

Látványosság: Bécsben: a Burg, a Stefans-Dom, Prater, Schönbrunn, stb. Párizsban: Notre Dame, Madleine, Pantheon, Louvre, Quartier Latin, Sorbonne, Opera, Trocadéro, Diadalkapu, Ismeretlen Katona sírja, Eiffel-torony, Invalidusok temploma, Monte-Martre, Sacré Coeur, Képviselőház, Quai d'Orsay, Champs-Élysées, Place de la Concorde, Rivoli, Versailles, Trianon, stb. — Lisieuxben: Kis szent Teréz földi életének színhelye. — Münchenben: Királyi palota, Deutsches Museum, Frauenkirche stb. — Egyéni utlevél szükséges, kétszeri magyar, kétszeri osztrák, egy francia és egy német vízummal ellátva. A vízumokat a fel kívánságára és költségére készségesen beszerzi kiadóhivatalunk.

Egyéni utlevél szükséges. Részvételi díj fejenként 10950 lei, amely összegből 3000 lei jelentkezéskor, 3000 lei augusztus 1-ig, a fennmaradó 4950 lei legkésőbb augusztus 10-ig utazási osztályunknál lefizetendő. A 10950 leiben bennefoglaltatik: gyorsvonati jegy oda-vissza, teljes ellátás elsőrendű szállodában, elsőrendű étkezés Bécsben (1 nap), Párizsban—Lisieuxben (5 nap), Münchenben (1 nap). A vasúttól való be- és kiszállás díja Bécsben, Párizsban, Münchenben, ugyanott autokarrok látványosságok megtekintésére. Versaillesi kirándulás költségei a programba vett látványok és múzeumok belépési díjai.

Jelentkezési határidő augusztus 1.

SPORT

Egy atlétikai verseny margójára

Romániában az utóbbi időben erősen fellendült a sport. Sajnos, ezzel szemben az egyik legszebb és legegészségesebb sportág, az atlétika visszaesett. Lehet, sőt valószínű, hogy ez a visszaesés egyes sportágak — főleg a futball — nagymérvű előretörésével van kapcsolatban. Azonban nagyon elszomorító, főleg ha a nyugati országok atlétikáját figyeljük. Állandóan nagyszabású nemzetközi versenyek, 15—20.000 főnyi közönséggel, külföldi versenyekre való kiküldés, állam támogatás, stb., amelyek lehetővé teszik az újítás, az egészséges fejlődést. Nálunk még egy városközi atlétikai verseny megrendezésére sem lehet gondolni. A közönségnek nem kell más, mint a futball. Tudják ezt az egyesületek vezetői és ezért nem áldoznak az atlétikai szakosztályra, amelynek nagyon sokszor még a rendes felszerelése sincs meg. De talán nem is rosszakarat ez a vezetők részéről. A mai anyagi világban elsősorban a hasznót nézik, már pedig az atlétikánál haszonra számítani nem lehet. 100—150 ember megy ki a versenyre, a befolyó összegből még a készkiadásokat sem tudják fedezni. Pedig azok a fiatal versenyzők igazán magáért a sportért dolgoznak, tisztán a lelkesedés vezeti őket.

A visszafejlődés egyik legszomorúbb állomása Oradea. Az egykor virágzó atlétikának nyoma sincs, pedig a versenyzők között 2—3. szakszerű életmód és egy jó tréner vezetése mellett most is kiváló nyújtana.

A vasárnapi kerületi bajnokság is feltűnő példája az itteni állapotoknak. A Rhédey-kerti pálya használhatatlansága miatt a csendőrszolgálat tartották meg a versenyt, amely sem erkölcsileg, sem anyagilag nem sikerült. A délelőtti nagy melegben csak a versenyzők és az egyesületi vezetők mentek ki a pályára, jegyet nem is bocsátottak ki. Egész alacsony standardokat állítottak fel, de még így is csak négy számban tudtak bajnokságot szerezni (Borodi, Tudor, Schuller és Domján). Később, a verseny után tünt ki, hogy a pálya rosszul volt felmérve, 200 m. helyett 220 m-t, 3000 m. helyett 3060 m-t futottak. (Pedig a pályákat oradeai elismert atlétikai szaktekintély mérte fel, aki előre fogadkozott, hogy az idén nem lesz semmi hiba. Elméleti tudását azonban úgy látszik, nem tudja a gyakorlatban gyümölesztetni). Néhány eredményt ennek folytán megváltoztattak, ez azonban már nem hitese. Jellemző a helyzetre az a körülmény is, hogy a gerelydobást, gerely hiányában nem tudták megtartani. Történt a verseny során egy mindenképpen elítélendő verekedés is: az egyik klub vezetője és atlétája veszett össze.

Eppen ideje volna már Oradeán is megalkotni az Atlétikai Ligát, amelynek az egyesületekkel karöltve talán sikerülne új életet és szellemet teremtenie és kiragadni rendezettségéből és letargiájából az oradeai atlétikát. (b. s.)

Befejeződött a brasovi nemzetközi tenniszverseny. Brasovból jelentik: A nemzetközi tenniszverseny főbb számaint befejezték. Eredmények: Férfi egyes: 1. Morpurgo (olasz), 2. Hamburger (CFR, Bucuresti), 3. Schmidt (TCR) és Segall (Doherty Club Bucuresti). Hamburger az elődöntőben 4:6, 6:0, 6:3 arányban revánsot vett Schmidtnek oradeai vereségéért. Férfi páros: 1. Schmidt, Hamburger, 2. Morpurgo, Krupensky, 3. San Galli, Papana és Segall, Hauser (bolgár). Női egyes: 1. Barabássy Babkó (GySE), 2. Racota (TCR), 3. Graunfels és Gruberné. Barabássy szép játékkal győzött.

Elmosta az eső a Davis Cup zónaközi döntő utolsó napiát. Wibletonból jelentik: Kedden délután kellett volna az Ausztrália—USA Davis Cup zónaközi döntő utolsó két egyesét lebonyolítani. Wood (USA) hatalmas meglepetésre 6:3, 9:7 arányban nyerte az eső két szettet Crawford (ausztrál) ellen. Ekkor erős felhőszakadás özönlött Wimbledon felé és a játékot abba kellett hagyni. A döntőt szerdán fejezik be. Nem lehetetlen, hogy Amerika a végén a maga javára fordítja az eredményt.

Anglia—Japán 5:0. Easthournből jelentik: Az angol Davis Cup csapat a döntőre kerülve, a japánokat 5:0 arányban győzték le. Vasárnapi és hétfői eredmények: Perry, Hughes—Jamagishi, Nishimura 4:6, 3:6, 6:4, 8:6, 7:5. Austin—Fujikura 6:4, 6:2, 6:1. Perry—Jamagishi 9:7, 6:1, 6:8, 7:5.

Az amerikai főiskolásbajnokságok. Los Angelesből jelentik: 40 ezer dollárba került az amerikai főiskolai atlétikai bajnokságok megrendezése. A győztesek 100 yard: Metcalfe 9.7 mp., 220 yard: Metcalfe 20.9 mp., 440 yard: Hardin 47 mp., 880 yard: Hornbostel 1 p. 51.9 mp., 1 mérföld: Bonthorn 4 p. 08.9 mp., 2 mérföld: Crowley 9 p. 22.4 mp., 120 yard gát: Hardin 22.7. Magas: Spitz és Marly 198 cm. Távol: Olson 773 cm. Rud: Rand 428 cm. Súly: Torrance 16.64 m. Diszkosz: Dunn 49.54 m.

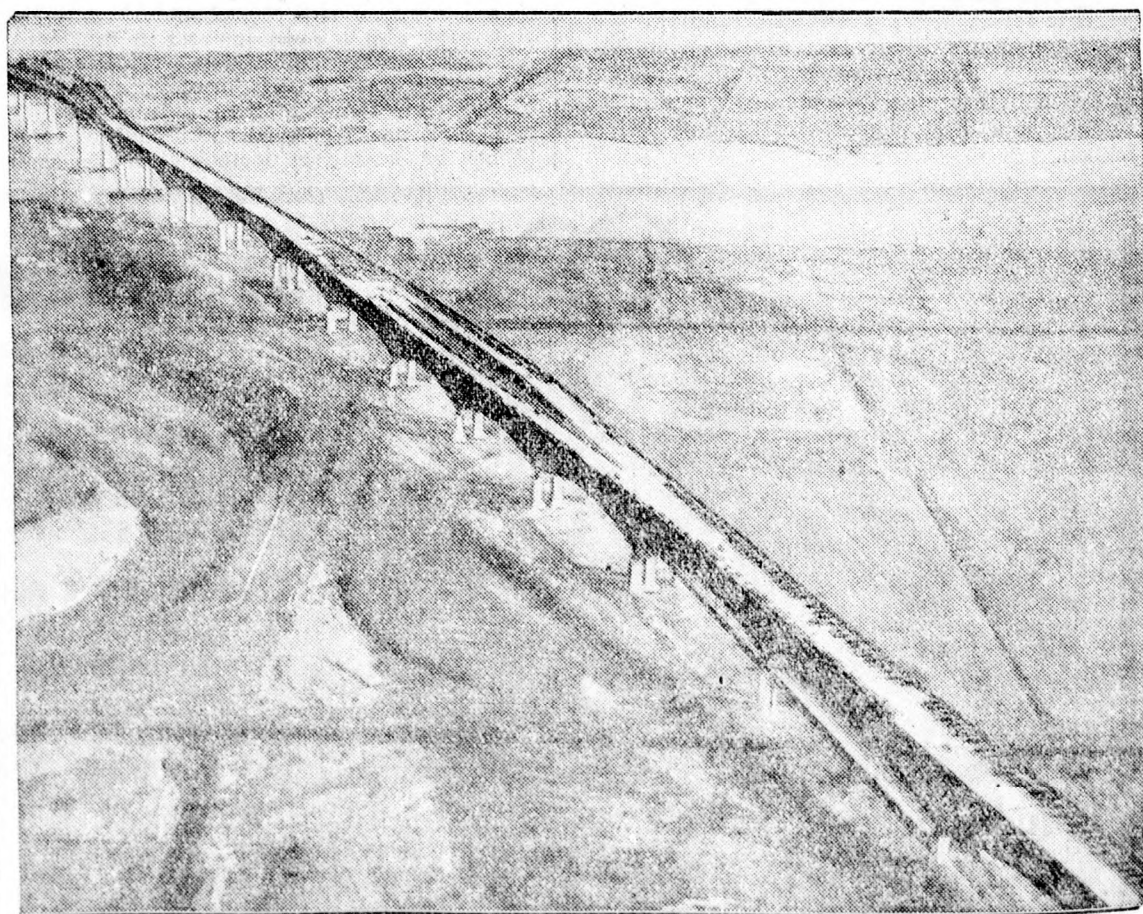
Hogy a befőtje jó legyen és el ne romoljon, vásároljon valódi kristályozott kristály cukrot gyári árban és eredeti Bayer és Heiden szalicilt, dekája 2 lei, hólyagpapír 1 lei 50, 10 iv, 12 lei, 1 gombolyag spárpa 3 lei, 1 iv valódi chelophon 8, utáztat 5 lei, 1 levél gummi 4 lei A gyári cukorárak csak pár napig érvényesek.

Aszódinál,

Telefon 10-34. Sas-palota. Telefon 10-34.

Siessen jelentkezni!

az „ERDELYI LAPOK“ őszi párizsi társasutazásáról Utirány: Oradea—Budapest—Wien—(Svájcon át)—Párizs—Lisieux—Párizs—Strasbourg München—Wien—Budapest—Oradea. — Indulás 1934 augusztus 27-én hajnal 1 óra 30 perckor. — Egyéni utlevél szükséges a vizumokkal együtt. — Személyenkénti részvételi díj 10.950 lei. — Jelentkezési határidő 1934 augusztus 1. — Bővebb felvilágosítást nyújt az ERDELYI LAPOK utazási osztálya.

Gigantikus magas gépkocsiút Amerikában.

Jersey-City és Newark között van a világ leghosszabb és legmagasabb gépkocsi útja. A hatalmas alkotmány áthidalja Hackensack-River és Passaicot.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.) Cím a hirdetésben 10 lei.

Különléte.

Német, román kisasszony keres alkalmazást a délelőtti órák-ra. Cím: Oradea, Calea Dacebal (Vitéz-u.) 44.

Felvételi és javítóvizsákra fiú- és leánygyermeket előkészítenek. Oradea, Str. Heliade Rădulescu (v. Pál-u.) No. 4.

Lakás

Kiadó egy szoba fürdőszoba előszoba konyha speiz melékényiségekkel augusztus 1-re. Oradea, Strada Cogalnicănu (v. Váradi Zsigmond utca) 17 sz.

Háromszobás, fürdőszobás emeleti lakás augusztus 1-re kiadó. Oradea, Str. Heliade Rădulescu (v. Pál-u.) No. 4.

Kiadó Kertes villában, kétszobás, fürdőszobás, modern nagy lakás nov. 1-re kiadó. — Oradea, Str. Alexandri No 40/a.

Alkalmazás

FIATAL könyvkötő-segédék és hajogatóláncok a Szt. László-nyomdában Oradea Str. Reg. Carol II. No. 5. munkát kaphatnak.

Adás-vétel

Eladó minden elfogadható áron, egy nagy tükrös, egy divány, hencsernek is használható 2 fotójel, 3 petróleumlámpa. Oradea, Str. Wilson 14.

Cserépkályha jó karban lévő megvételre kerestetik. Oradea, Str. Brațianu (v. Szaniszló u.) No. 27.

Fényezett szekreny eladó. Oradea, Str. Codrilor 11.

Eladó ház Oradeán a Berthelot (v. Sal Ferenc-u.) 15. szám alatt. Értekezni a háztulajdonosnál. Ügynökök kizárva.

1 kgr. zománo laokfesték 65 lei minden színben, Joó Lajos fűszerüzletben Oradea, Strada Take Ionescu (Körös-u.) 24. sz.

Eladó telek házzal vagy ház nélkül. Oradea, Strada Petru Rareș (v. Péter-u.) 12.

Miért vesz drága pénzért rossz harisnyát, mikor jót is vehet az olcsó harisnyázletben Kern, Oradea Str. Vlahuța (Szent János-u.) 4. sz.